

AZ EST

Előfizetési árak:
 Egy hónapra ... 40.000 K
 Három hónapra ... 120.000 K
 Külföldön
 a fenti árak kétszeresek
 Egyes szám ára 2000 K
 Keddi szám ára 3000 K
 Ausztriában egyes szám 25
 garas, a keddi szám 30 garas.

Politikai napilap

FŐSZERKESZTŐ: MIKLÓS ANDOR

Szerkesztőség:
 VII. kerület Rákóczi út 54.
 Kiadóhivatal:
 VII. Erzsébet körút 18-20. sz.
 Fiók-kiadóhivatalok:
 10. Váci utca 12.
 6. Dillós császári út 14. sz.
 VII. Rákóczi út 54.
 Szerkesztőség Bécsben:
 1. Kohlmarkt 7.

Kossuth Lajos

szobrának kulisszája húsz esztendő bolyongásai után elérkezett az Országház térre. Magyarország minden piacát, főterét, főuccját benépesítik és tlen tesítik a Kossuth-szobrok, Magyarország fővárosában még nincs szobra Kossuth Lajosnak és most, mikor arról volna szó, hogy végre fölállítják az Országház téren a pályanyertes szobrot, egyszerre rájönnek, hogy ami húsz esztendő előtt esztétikus volt, az ma már nem az és a Horvay Kossuth-szobrát csak úgy lehetne felállítani, ha egy kicsit — felnégyelik. Megindul a vita a halhatatlan Kossuth szobrának márványtalapzatán — s a vitarendező hivatali esztétika csak arról felel meg, hogy ezt a vitát már eldöntötték húsz esztendővel ezelőtt, mikor eldől a szobor pályázata. A régi görög mitológiában nem folytattak a szobrok olyan esatákat, mint amelyet a Kossuth Lajos szobra folytat most az államtitkári esztétikával — s ki tudja, még mivel... Kossuth Lajos szobrának csak az Országház tér közepén lehet a helye, örökké élő márvány-mementóként kell ott állnia, topográfiailag is és szimbolikusan is az ország szívében — a magyar törvényhozónak, amikor az országházba megy, minden nap szembeérintnie kell a legdicőségesebb magyar halhatatlanságával. Minálunk sokszor hallani ezt a két szót, hogy: »magasabb szempont«. Hát ha van magasabb szempont, az — még az állítólagos artisztikus és technikai szempontok fölé szárnyalóan is — azt követeli, hogy Kossuth szobra foglalja el azt a helyet, amely számára eredetileg kijelöltetett. A legutóbbi esztendőben gyakran láttuk, hogy a szobrok útnak indulnak, hogy jobb helyet keressenek. De a Kossuth-szobor bolyongásából ép elég volt... A Kossuth Lajos szobrának ott kell állnia, az idők végeiglen, az Országház tér közepén... az államtitkár urak pedig ugorjanak le a szobor talapzatáról és keressenek maguknak más ügyosztályt, ahol finom esztétikai szempontjaikat érvényesíthetik.

A franknyomozás egész frontján új vizsgálatot kérnek a franciák

Ma beadvánnyal fordultak az ügyészséghez Tizenhat nehéz kérdés tisztázását tartják még szükségesnek

— Az Est tudósítójától —

A frankhamisítás ügyében már több ízben befejezettnek nyilvánított nyomozás, úgy látszik, még csak most fog tulajdonképpen érdekes fordulatához érni. Az újabb — s újabb irányokban kiterjesztendő pótnyomozás már az utóbbi napokban is vetett fel érdekes mozzanatokot.

A mai nap érdekessége az a beadvány.

amelyet a francia megbízottak nevében dr. Auer Pál ügyvéd a királyi ügyészséghez benyújtott. A beadvány szerint

a franciák még egyáltalán nem hiszik, hogy a nyomozás még csak közel állna is a befejezéshez.

Tizenhat pontban sorolják fel a franciák azokat a körülményeket, amelyekre vonatkozóan a nyomozás kiegészítését, illetőleg folytatását kéri.

Szükségesnek tartják Pallavicini őrnagy kihallgatását.

akinek megidézése a nemzetgyűlés mentelmi bizottságának határozata folytán immár lehetségessé vált. Meg kell kérdezni a nyomozás vezetőinek

Hir Györgyöt és dr. Dánér Bélát

arra vonatkozóan, hogyan és honnan kerültek el a kölapok, hol és ki készítette a rajzokat?

Ennek az első pontnak a tisztázása céljából már több ízben kihallgatták Rábát, Gerőt és Windischgrätzet. A három vallomás közül egyedül Windischgrätzé volt az, amely némi támpontot nyújt a kölapok rajzának eredetére vonatkozóan. Windischgrätz ugyanis azt vallotta, hogy még 1922-ben, amikor Mészáros a kölapokat neki megmutatta és ő, Windischgrätz, az iránt érdeklődött, hogy kinek a munkája, azt a választ kapta, hogy

ezeket a rajzokat egy alreális-kolai tanár rajzolta rá a kövekre.

A nevére Windischgrätz — vallomása szerint — már nem emlékezik, bár úgy tudja, hogy Mészáros megmondotta neki. Hogy a kölapokat ki rejtette el és azok hol készültek, arra vonatkozóan — ugyanesak Windischgrätz, sőt Rába vallomása szerint is —

páter Bónis Arkangyalnak kell tudnia.

mert mikor a frankügy kipattant, ő volt az, aki Windischgrätz-cél mintegy megnyugtatás céljából közölte, hogy a kölapok biztos helyen vannak elrejtve. Hogy páter Bónis Arkangyal rejtette-e el, vagy pedig neki csak tudomása volt az elrejtésről, arra vonatkozóan Rába, Windischgrätz és Gerő sem tudott vagy nem akart választ adni.

Gépek a bécsi kurirpoggyászban?

Tisztázni akarják a franciák a bécsi magyar követség szerepét is

arra vonatkozóan, hogy igaz-e Winklernek és Stitznek a vallomása, amely szerint a hamisbankjegyekből befolyó pénzeket a követségnek kellett volna átadni. Tisztázást kérnek arra a körülményre vonatkozólag is, hogy

Gerő egy levélben kétszer is aláhúzott mondatban azt a tudósítást adja, hogy a számozógépet a bécsi követség kurirja útján továbbították Budapestre.

Erre vonatkozóan Doucet lefoglalt a bécsi Carmine-cégnél több levelet. Közöttük különösen egy fontos a bűnügy szempontjából. Ebben a levélben, amely a planéta- és a számozógép megrendelését perfektálja, azt írja Gerő, — és ez a mondat van kétszer aláhúzva, amint ez a franciák birtokában levő és a kérdéses levél fénykép-másolatán látható — hogy

a cég küldje a gépeket a bécsi magyar királyi követség kurirja útján. Azért kérem így küldeni, — írja Gerő — mert így olcsóbb a szállítás és kurirpoggyász címen megtakarítjuk a nagy összegre rúgó vám-költségeket is.

Rába Dezső gyorsírói feljegyzésének a beszerzését is kéri, mert

ezekből ki kell derülni, hogy milyen leveleket íratott Rábával herceg Windischgrätz Németországba.

Ezekre

a gyorsírói jegyzetekre

vonatkozóan Rába maga mondott egyik kihallgatása alkalmával, hogy neki Windischgrätz mindig gyorsírásba diktálta a leveleit. Arra a kérdésre, hogy megvan-e gyorsírói jegyzetei, Rába kijelentette, hogy mikor a frankügy kipattant,

Windischgrätz figyelmeztetésére elrejtette ezeket a jegyzeteket, de hogy hová, arra nem tud emlékezni.

Kéri a franciák

a parlamenti bizottság naplójának és jelentéseinek beszerzését,

amit tudomásuk szerint Sztrache főügyész már több ízben sürgetett a nemzetgyűlésnél. Szerintük biztosra vehető, hogy ezeknek a jegyzőkönyveknek az áttanulmányozása után az ügyre nézve igen fontos újabb tanuvallomások válnak majd szükségessé. Ugyanesak

szükségesnek tartják Mészáros Gyula előkerítését is,

mert véleményük szerint senki sem ismeri őt annyira az ügy kezdőstadiumát, mint ő.

Az utóbbira vonatkozóan a fran-

ciák bizonyos hajlandóságot mutatnak arra is, hogy Mészáros személyes közbelépésükkel akár Törökországban is kihallgassák. Ezt ugyanis annyira fontosnak tartják, hogy véleményük szerint

Mészáros kihallgatása nélkül szinte lehetetlen tisztázni a frankhamisítási ügy megindulását, a résztvevő személyek összekapcsolódását és az összes szereplők nevét.

Ezt nemcsak az ő kérésük teszi szükségessé, hanem érdeke ez az ügynek, de különösen azoknak a

személyiségeknek is, akiknek a neve a vádlottak vallomása alapján a legkülönbözőbb formában kerül kapcsolatba a frankhamisítással. Tudomásunk szerint

gróf Zichy Vladimir

a legközelebbi időkben Romániából Budapestre jön. Öneli sok mindentől kell tudnia, hiszen ő volt az, aki Schulze életbiztosítási ügyét elintézte.

Mikor a Schulze biztosítására kiszemelt biztosítási intézet Radvány nevű tisztviselőjét kihallgatták, a tisztviselő olyan értelmű vallomást

tett, hogy a biztosítási tervezetet gróf Zichy Vladimir nyújtotta be az intézetbe. Schulze vallomásaiban egy ismeretlen úrról beszél, akivel még Berlinben tárgyalt az életbiztosításról, mint annak, hogy Budapestre jöjjön, az alapfeltételről. Azt hiszik, hogy

ez az ismeretlen úr Zichy Vladimir gróf

és ezt a feltevésüket támogatja az a tény is, hogy Zichy Vladimir gróf lakásán tárgyaltak Budapesten Schulzeval, Rába és Windischgrätz jelenlétében, az életbiztosításról.

Ezek a körülmények, amelyek inkább logikai következtetések, teszik szükségessé a fenti kérdés tisztázását.

Ki volt az az úr, — ez is érdekli a franciákat — aki Schulzét Berlinben legelőször igyekezett az ügynek megnyerni?

Ugyanez az úr jelen volt gróf Zichy Vladimir lakásán is, mikor Rába és Radvány Schulze életbiztosítására vonatkozólag tárgyalásokat folytattak.

Ez a kérdés azért válik szükségessé, mert több ellentétes tanúvallomás hangzott el, amely azonban nemhogy tisztázta volna ennek az úrnak a személyét, hanem ellenkezőleg, még inkább homályba burkolta. Az egyik vallomás szerint ugyanis

kétségtelennek látszott, hogy gróf Zichy Vladimir maga volt az illető úr. Később gróf Telekít vélték felismerni ebben a személyben az utolsó feltevés is megdőlt.

úgyhogy e pillanatban sejtelmük sincs a nyomozás vezetőinek erre a közvetítő személyre vonatkozólag.

Bónis páter és a Kovács-testvérek

Bónis páter

feltétlenül szembesíteni kell a franciák szerint Rába Dezsővel.

Ezt Rábának szerdadélutáni vallomása teszi szükségessé.

Szerda délután ugyanis Rába Dezső elmondotta, hogy páter Bónisnak igenis szerepe volt az ügyben. Ez a szerep, mint Rába mondta, arra szorított, hogy neki, páter Bónisnak kellett volna a frankhamisításban szereplő közfunkcionáriusokat mentesíteni.

Páter Bónisnak az volt a feladata, hogy beszélje meg az ügyet a Kovács testvérekkel, akiknek el kellett volna vállalniuk a frankhamisítás szerzőségét.

Ezzel bizonyos személyeket akartak mentesíteni a frankhamisítás felelőssége alól.

Hír György terve

Hír Györgynek — Rába vallomása szerint — más terve volt, hogy tévútra terelje a frankhamisítás nyomozását. Akkor még nem tudtak arról, hogy a francia részről is jelen akarnak lenni a nyomozás lefolytatásán.

Hír Györgynek az volt a terve, hogy a régi kökliséket — azokat, amelyek közül négy már előkerült — valamelyik északi államba küldjék ki éspedig úgy, hogy az ottani hatóságok megtalálják.

Igy a magyar frankhamisítók még csak gyanuba sem keveredhettek volna.

A franciák szerint Windischgrätz herceget külön ki kell hallgatni

gróf Sigray

vallomására vonatkozóan is.

Még nem kapták meg a hági iratokat sem a franciák, illetve

nem kaptak még választ a hági vallomásokról,

amelyeket pedig a királyi ügyészség már kért. Véleményük szerint ugyanis fel lehet tételni, hogy a

hági iratok alapján is újabb kihallgatásokra lesz majd szükség.

Erre vonatkozóan — mint értesülünk — tegnap levél ment Royer-től Hágába Baldwin államügyész címére és ebben a levélben Royer a Hágában lefolytatott tárgyalás iratainak hiteles másolatát kéri sürgősen.

„Zadravetz mentesíteni kell“

A franciák

Zadravetz püspök és néhány más gyanúsított

ügyében hozott megszüntető határozatot még nem ismerik és ezért erre vonatkozóan nem is tesznek megjegyzést. Nem tartják helyesnek, hogy bírói határozatot kritikailag méltassanak, csupán megjegyzik, hogy

már csak Franciaország közvéleményének nagyobb megnyugtatója érdekében is szívesebben látták volna, ha ilyen fontos döntést inkább a főtárgyaláson ítélethozó mondtak volna ki.

Hogy ez mennyire így van rendjén, — mondják, — azt legjobban az a körülmény bizonyíthatja, hogy egy szerdán elhangzott vallomás is Zadravetz püspökre vonatkozik.

Ez a vallomás, amelyet Rába tett, a franciák szerint az, hogy

páter Bónis Arkangyal Windischgrätz herceget a frankhamisítás kipattanása után, de még Windischgrätz letartóztatása előtt, gyakran felkereste őt a lakásán és igyekezett rábeszélni, hogy Zadravetz feltétlenül mentesíteni kell.

A franciák egyébiránt azt a kérelmet terjesztették elő ebben a beadványban, hogy úgy Zadravetz, mint Hédert és Ferdinándyt, valamint mindazokat, akik ellen az eljárást megszüntették, a főtárgyalásra tanukul idézzék meg.

Finanszírozás, jutalék, bankkölcson

Az is bizonyos a franciák szerint, hogy

még ma sem tudják, kinek az eszméje és kinek a terve volt a frankhamisítás tulajdonképpen.

Kinek a fejében lakadt ez a szerencsétlen gondolat. Ki tüzte ki a frankhamisítás célját, azt a célt, amelynek javára hasznosították volna a befolyó pénzeket.

A kihallgatások során erre vonatkozóan ugyanis úgy Windischgrätz, mint Nádosy, Zadravetz, Gerő, Hajts és páter Bónis, mindnyájan hazafias célt emlegettek. Azt azonban, hogy ezt miképpen óhajtották elérni, mindnyájan más-más módon vallották.

Olyan vallomás is hangzott el, hogy előbb evi költségek fedezéséről kell gondoskodni, il-

letve arról, hogy az ügyben szereplő kisebb emberek munkadíját kell fedezni.

Érdekli a franciákat, hogy

kik azok, akik Windischgrätz és Barosson kívül a hamis bankjegyek előállításának költségeire pénzt adtak.

A vádlottak beismerései szerint ugyanis mások is adtak pénzt. Erre vonatkozóan megállapítást nyert az a tény is, hogy például

a zálogba tett 150 darab hamis ezerfrankosra adott 450 előleget közvetítő bank sem járt el bankszerűen a lakásánál.

A franciák véleménye szerint ezt a 150 darab hamisfrank-depozítumot csupán tessék-lássék kezelték,

hogy később esetleg a bank jóhiszeműségét igazolni tudják. Érthetelen ugyanis, hogy ilyen nagy összegűt folyósítsanak anélkül, hogy megnézzék alaposan azt az értéket, amelyre a folyósítás megtörténik. Egy későbbi vizsgálat során

a bank könyveiből sohasem lehetett volna megállapítani, hogy a 150 darab ezerfrankos hamis volt.

Hol volt a klisé 1922-től 1926-ig?

Még nincs felderítve a franciák szerint, hogy ki készítette a kökliséket és hogy miért nem voltak kidolgozva a legutóbb beszállított kövek?

Hol, kinél volt a klisé 1922-től a mai napig? Hol és kinél voltak a hamis bankjegyek 1925 őszétől mindaddig, míg a nyugati pályaudvaron deponálták őket? Vannak még cink-klisék és ha igen, kinél?

Ezekre a kérdésekre vonatkozóan már Windischgrätz — mint fentebb megírtuk — tett ugyan célzást egy realiskolai tanár személyére, szerinte azonban

azt, hogy kinél volt a köklisé, csupán páter Bónis tudná megmondani, aki úgyszólván önként jelentette ki az ügy kipattanásakor Windischgrätznek, hogy a köklisékre vonatkozóan legyen nyugodt.

Tehát neki feltétlenül tudnia kell, hogy ki és hol rejtette el a Mészáros-féle kökliséket. Ami a hamis bankjegyek rejtéshelyét illeti, erről egyetlen vallomás sem hangzott el. Windischgrätz is, Rába is azt vallották, hogy az ügy kipattanásakor a megmaradt hatzsernéhány száz darab hamisfrankost a Windischgrätz-palotában elrejtették.

Ez a vallomás nem felel meg a tényeknek, hiszen előkerültek a hamis frankpéldányok.

Feltétlenül tisztázódnia fog ez a kérdés, mert most már sem Rábának, sem Windischgrätznek nem érdeke, hogy valótlan vallomásukkal félrevezessék a nyomozhatóságokat. A cink-klisékre vonatkozólag Gerő tett Windischgrätzéhez hasonló vallomást és Gerő vallomását megerősíteni látszik Parrag Ferencnek a vallomása is. Ezek szerint

Kovács égette el a cink-kliséket magas hőfokú kemencében,

előzőleg azonban maga Parrag Ferenc lemarta a cinklemezről a kliséket, salétromsavval.

A papíryanag eredete még mindig nincs teljesen tisztázva.

bár az a látszat, hogy Gerő és a müncheni térképészeti intézet Trautmann nevű igazgatójának intézkedéseire, Rába révén jutott Budapestre a papír.

Erre vonatkozóan tegnap számunkban részletesen közöltük Doucet müncheni nyomozásának eredményét, azonban Rába és Gerő, akiket erre vonatkozóan kihallgattak, még akkor sem tettek beismerő vallomást, amikor Doucet felmutatta előttük a düreni (ebben a

városban van az a papírgyár, ahonnan a hamisfrankhoz szükséges papírokat szállították) bejelentésük világszerte megmutatták. A kihallgatott vádlottak, akik nyiták van a nyomozó hatóságok kezei között. Már pedig,

míg ők maguk nem vallják be a papír eredetét, addig ez a nyom nem tekinthető teljesen tisztázottnak.

Végül tisztázatlan még, mint a beadványban közlik a franciák, hogy

Hajts tábornok, a kartográfiai intézet vezetője, hogyan kapcsolódott bele az ügybe

és hogy melyek azok a kétségtelenül rendkívül fontos részletek, amelyek páter Bónis szerepét fogják megvilágítani.

Erre vonatkozóan csak a vádlottak elejtett szavaira támaszkodik a nyomozás. Ezek szerint ugyanis

Hajts tábornok valakinek a felhívására becsajította volna a frankhamisítók rendelkezésére a Térképészeti Intézetet,

hogy azonban ez ki volt és hogy tényleg így van-e, az még messze van a tisztázástól.

Idegesek a vádlottak

Ilyen körülmények között

még egyáltalán nem lehet megállapítani, hogy a pótnyomomikor fog véget érni.

A főtárgyalásig még igen sok kérdés tisztázásra vár a hatóságokra. Addig a franciák itt maradnak, sőt

Collard Hostingue a husvéti ünnepek után ismét visszatér Budapestre,

hogy újra aktív részt vegyen ennek a rendkívül bonyolult ügynek a lehetőség szerint való tisztázásában.

A frankhamisítási ügy a husvéti ünnepek alatt aligha fog szünetelni. A kihallgatott vádlottak ugyanis olyan türelmetlenek, és úgy viselkedtek keddi és szerdai kihallgatásaik során, hogy a nyomozóhatóságok biztosra veszik, hogy

lelkialapotuk következtében olyan részleteket is be fognak vallani, amelyeket idáig tagadtak vagy amelyekről hallgat-

Igy különösen rendkívül ideges Rába és Gerő.

Beszélgetés a hazaérkezett Lovászy Mártonnal

— Az Est tudósítójától —

A gyűlölködő politikai harcok kellős közepén váratlanul megjelent egy békegalamb. Akiknek öröme telik a széthúzásban, a soha meg nem bocsátásban és a gyűlölködésben, azoknak rossz napjuk van, amikor értesülnek arról, hogy hat évi szomorú és keserves távollét után visszaérkezett Magyarországra Lovászy Márton. Itt ül előttem egy óbudai lakás szobájában, Odon kurucokri képeken látható az övéhez hasonló arc. A haja hófehér lett, a bajusza is inkább ősznek mondható. Hiába, hat esztendő nagy idő, főleg amikor úgynevezett történelmi időköt élünk. Az interjúval nehéz helyzetben van, mert a kérdések egész özöne kívánczik elő belőle, de nehéz helyzetben van a meginterjúvolandó is, hogy mit mondjon, mire feleljen és mire ne feleljen. Miután mindketten nehéz helyzetben vagyunk, általános emberi témák kö-

Lovászy Márton

rül folyik a beszélgetés. Lovászy Márton még az utazás fátalmait sem pihente ki és szívesen beszél mindenről, csak egy valamiről nem, amiről pedig azelőtt a legszívesebben beszélt. A politika e pillanatban nem érdekli, talán azért, mert az utóbbi évek tanulságaiból ezt a bölcs álláspontot szűrte le, talán azért, mert nem akarja, hogy érdekelje. Mindez azonban e pillanatban nem fontos, a fontos az, hogy vannak még emberek ebben a szomorú és sokat szenvedett országban, akiket öröme ér. Ezek közé tartozik Lovászy Márton is, akit hat esztendő után ért az a boldogság, hogy visszajehetett a magyar földre, amelyet gondolatban soha sem hagyott el és amelynek boldogulásáért egész életében harcolt.

— Hat évvel ezelőtt, — mondja, — pontosan 1920 július végén utaztam el Budapestről. Baranyába mentem, a Kisköszegen levő szőlőmbe, ahol egészen 1921 januárig maradtam. Ezután Bécsbe utaztam, ahol megindult a Jövő című lap, amelynek munkatársa lettem. 1923 májusig voltam Bécsben, ahonnan újból visszamentem Baranyába. Itt tartózkodtam egész 1925 ápriliséig, amikor feleségem betegsége miatt el kellett távoznunk. Feleségemnek ugyanis magaslati tartózkodást ajánlunk és így az elmúlt nyarat és ősz részben a Semmeringen, részben a magyar határ közelében levő Mönch-Kirchenben töltöttük. A telet Bécsben töltöttük. Feleségem 1925 december 25-én jött haza, miután közben a baranyai kicsiny szőlőnköt eladtuk. Mit

mondjak erről a hat esztendőről? Végtelen szomorúság, hogy távol kellett lennem a magyar földről és nem találhatok e pillanatban szavakat, amelyekkel kifejezzem, mit jelentett számomra ez az egyetlen szó: *honvágy*. Az ember látszólag nyugodtan sétál valahol idegen országban, ahol egyszerre csak összeszorul az ember szíve. Eszébe jut egyszerre minden, valami megmarkolja az ember szívét és ellenállhatatlan vágy fogja el. Lent Baranyában, a szőlőben, kevésbé éreztem még ezt az érzést, hiába jugoszláv terület ez e pillanatban. Mégis otthon voltam és otthon éreztem magam. Bécsben azután borzasztóan elfogott a honvágy és elővette az idegeimet, annyira, hogy ezt el sem tudom mondani.

Amikor a Jövő 1923 májusában megszűnt, minden politikai tevékenységtől és így az írástól is tartózkodtam.

Ettől az időtől fogva semilyen politikai munkálkodásban nem vettem részt. Most, hogy hazajöttem, szintén nem akarok politizálni... Egyelőre magánügyeimet fogom elintézni. Meg kell tudnom mindenekelőtt, hogyan állnak ügyeim a bíróság előtt. Úgy vagyok értesülve, hogy az ellenem indított eljárás egy sajtópör keretében tartozik tulajdonképpen, a Jövőbe írt cikkeimmel kapcsolatban.

Az ellenem emelt vád: *»nemzetgyalázás«*.

Erről a vádról természetesen nem mondhatok semmit, mert hiszen még vádiratot sem kaptam. Nem mondhatok erről a vádról semmit azért sem, mert nem akarok politizálni. Mindenesetre utána fogok járni ezeknek az ügyeknek. Mindezekután feleségem gyógykezeltése a fontos, és hogy lakást szerezzek. Régi lakásunkat ugyanis még 1920 decemberében elrekláirálták, és most egy jóbarátom vendégszeretétét élvezzük, aki hajlékot adott. Jól esik, hogy elmondhatom magamról, hogy vannak még barátaim és hogy vannak még jóindulatú emberek is. Hosszú évek tanulságai még értékesebbé teszik számomra, hogy nem állok egyedül, hogy vannak, akik nem hagytak el.

A hazautazással kapcsolatban történt incidensről beszélgettünk ezután. Elmondotta Lovászy Márton, hogy a vele szemben eljáró rendőrtisztviselő a legudvariasabb magatartást tanúsította a vonaton és a félreértés csakhamar kiderült, úgyhogy Komáromtól kezdve minden incidens nélkül folytathatta útját.

— Csak az volt a szomorú — tette hozzá Lovászy, — hogy hat esztendőn keresztül mindig arra a pillanatra gondoltam, amikor majd újból átlépem a magyar határt és ez a kis incidens épp akkor történt, amikor a vonat beérkezett a magyar földre. Szerencsére azonban a zavar nem tartott sokáig és csakhamar átadhattam magamat annak a felemelő érzésnek, hogy újból itthon vagyok.

Hellinger órák
a legjobbak.
Hellinger Watch
15 rubinban járó
Anker reklámárban
380.000 korona
V. Nádor uca 3.
Telefón: Teréz 84-88

Az új Avarescu-kormány békülni akar a magyarokkal

Az ellenzék el van kesereve Goldisék hűtlensége miatt

Bukarest, március 31
(Az Est tudósítójától)

A román kormányválság megoldása Avarescu kormányalakításával leverő hatást tett az ellenzéki pártokra, főként azért is, mert az új kormány névsorában a nemzeti párt három jelentős tagja is szerepel: Goldis, Lupas és Jon Lepadatu. Politikai körök felfogása szerint a néppártot azért nevezte ki az uralkodó, mert a nemzeti és parasztpárt nem tudott megegyezni közös listában, más verzió szerint Miron Christea pátriárka veszedelmesnek mondta a nemzeti és parasztpárt koalíciójának uralomra jutását. Három csoportból áll tulajdonképpen az új Avarescu-kormány. A törzs: a néppárt, amely 1920-tól 1922-ig vezette Románia ügyeit, a második a Marghiloman-csoport, amely elnökének a múlt évben bekövetkezett halála után beolvadt a néppártba s a harmadik a nemzeti párt disszidenseinek csoportja.

Az ellenzéken nagy az elkeseredés, főleg Goldis ellen, aki ott hagyva a nemzeti pártot, tárcát vállalt az Avarescu-kabinetben. Az ellenzéki pártok a kormány kinevezése után értekezletet tartottak, melyen Jorga így nyilatkozott:

— Csodálkozom Goldison, aki felvette magát a néppárt listájára és ugyanakkor a miénkre is. Ilyen kevésbé korrektül biztosította magának az új kultuszminiszter a miniszteri széket.

Goldis viszont így nyilatkozott egyik újságban.

— Barátaimmal, Lupas-szal és Lepadatuval együtt elfogadtuk Avarescu felhívását. Sajnálom, hogy a nemzeti pártnak ezúttal sem sikerült hatalomra jutnia.

ez nem az én hibám, hanem Maniué, akinek rossz tanácsadó volt.

Együtt akartam menni Maniuval, fel is vétettem magam a miniszteri listájára, de amikor olyan emberekkel társult, akikkel meggyőződésemet tiltotta a közösséget, nem követtem őt tovább ezen a végzetes úton.

A három nemzeti párti disszidens miniszter: Dr. Goldis László, a magyar politikai világból is ismeretes, Lupas János volt kolozsvári egyetemi tanár és Jon Lepadatu pénzügyminiszter, a volt liberális kultuszminiszter testvére, a nagyszéchenyi kormányzótanács volt pénzügyi államtitkára.

Ami a magyarságnak az új kormányhoz való viszonyát illeti, hír szerint

az Avarescu-kormány első feladatai közé tartozik a kisebbségekkel való kiengesztelődés megkezdése.

Valószínű, hogy a csucsei paktum által teremtett bázison újabb tárgyalások fognak megindulni.

Az olasz fasizmusnak kedves az új román kormány

Róma, április 1
(Az Est tudósítójának telefonjelentése)

Rendkívül melegen üdvözlö az egész fasiszta sajtó az új román miniszteri ötet. Különösen Avarescu miniszterelnököt és Gogu Oktavian belügyminisztert mészaltják a lapok, mint Olaszország kipróbált barátait. Felidéztetnek rá, hogy Avarescu tábornok katonai kiképzését a turini kadettiskolában nyerte, felesége olasz származású nő és ő maga minden alkalommal hangoztatja, hogy lelkes barátja a fasizmusnak. Gogu Oktavianról köztudomású, hogy csodálója Mussolininak és az olasz

kultúrájának.

A román pénzügyi politika új irányát várják az Avarescu-kabinet pénzügyminiszterétől, aki nagyszabású külföldi kölcsöntervekkel foglalkozik és ezeknek Olaszország is hasznát fogja látni. Ami a román kormány élettartamát illeti, azt már szkeptikusan ítéli meg a fasiszta sajtó, mondván, hogy csak átmeneti kabinet, amely az általános választásokat fogja végrehajtani és Avarescuak nyilván már a zsebében van a királyi rendelet, amely a parlamentet feloszlatja. (M. P.)

Budapestben elhalasztották, Bécsben megtartották a IV. Károly-rekviemet

— Az Est tudósítójától —

Ma, április 1-én van negyedik évfordulója IV. Károly halálának. Az elmúlt években mindig ezen a napon szoktak rekviemet tartani az elhunyt uralkodó lelkiüdvéért az ország templomaiban. Idén azonban ez nem lehetséges, a rekviemet el kellett halasztani, mert nagyhétet rekviem nem mondható. Ezért idén április 12-én, hétfőn fogják a rekviemetek IV. Károly lelkiüdvéért megtartani.

Bécs, április 1

A kapucinusok templomában tegnap gyászmise volt az utolsó császár halálának évfordulóján. Este az osztrák monarchisták birodalmi szövetsége tartott emlékművet, amelyen Hussarek volt miniszterelnök tartott beszédet. Az emlékműnemen megjelent az egész osztrák arisztokrácia, az egykori udvari méltóságok és a császári uralom idejének miniszterei.

Ismét kaphatók

a háborúelőtti közismert kitűnő minőségű

The "VERA" Shoe

Boston U. S. A.

legdivatosabb amerikai női és férfi cipőkülönlegességek

Pinet, Paris

eredeti párizsi női cipőkülönlegességek

Legújabb modellek

Bally, Svájc

kitűnő minőségű svájci cipők

Tip-Top

legjobb minőségű férficipők. Kényelmes forma. Elegáns, tartós

Ezenkívül legjobb gyártmányú bel- és külső cipők. Luxus papucsok és házi cipők

Schön és Lustig

Deák Ferenc uca 8. szám
Vörösmarty tér mellett

Szalma, selyem, nemes
női kalapok
negy választékban kaphatók
Virányi J. női kalapgyártó,
IV. Ferenciek tere 3. (az udvarban)
Mindenemű kalapokat készít, alakít, fest, díszít

Április 1-én megint sok banktisztviselőnek felmondtak

Július 30-ig befejezik a bankok a leépítést

— Az Est tudósítójától —

A pénzületi tisztviselők körében hetek óta izgalommal tárgyalták az igazgatói szobákból kiszivárgó hírt, hogy a bankok újabb nagyobb leépítési programot állapítottak meg.

Több pénzületet ugyanis elhatározták, hogy július 30-áig újabb személyzeti és dologi redukciót hajt végre.

Az intézetek megcsökkent üzleti forgalma alapján most már minden bank körülbelül tisztán látja azt a keretet, amelyben tevékenysége mozoghat és ehhez képest formálja át adminisztrációját. Minden intézet revízió alá vette szervezetét, osztályokat összevontak, főköket megszüntettek, illetőleg egybevontak. Az így összeszorított keret mellett fölöslegessé vált alkalmazottainak felmondtak.

Egyes intézetek ezt a személyzeti leépítést fokozatosan és sok szociá-

lis érzékkel hajtják végre, nevezetesen fölösleges alkalmazottaikat más vállalatoknál helyezték el és a felmondásokat lassú tempóban tették meg, támogatva őket új elhelyezkedésben.

Április 1-ével azonban a felmondások nagyobb arányokat öltöttek.

Az Angol-Magyar Bank 51 alkalmazottjának és 5 altisztjének mondott fel, a Magyar Általános Hitelbank 25 tisztviselőjét nyugdíjazta, a Magyar-Olasz Bank 17 tisztviselőjének kézbesített felmondó levelet, a Leszámitoló Bankban az áprilisi elbocsátásokról még nem határoztak, márciusban azonban itt is 14 alkalmazottnak mondtak fel. A többi intézetnél is történtek felmondások, ezeknek terjedelme azonban még nem ismeretes, mert sokhelyen nem a hónap 1-én kézbesítik a felmondásokat, hanem a hónap folyamán bocsátják el az alkalmazottakat.

Egész éjjel tárgyalta a francia kamara a szanálási javaslatokat

A vita reggel még javában tartott

Párizs, április 1
(Az Est rendes tudósítójától)

Ejszakai ülése volt a kamarának és már beszüntött a nap, mikor még a forgalmi adó felemeléséről szóló javaslatot tárgyalták. Peret pénzügyminiszter ugyanis ragaszkodott hozzá, hogy i-ére től alá kerülhesse nek a szanálási javaslatokat még ma döntsen a szenátus is.

Ejfélig csak a börtörvényjavaslatlal sikerült végezni, majd túlnyomó többséggel megszavazták áprilisra a költségvetési felhatalmazást, azután kezdődött a nagy vita a szanálási javaslatok fölött. Elsősorban a petróleummonopólium került szóba és a pénzügyminiszter azt kívánta, hogy ezt a törvényjavaslatot a pénzügyi bizottság indítványára értelmében válasszák külön, mert az olyan gyökeres reform, amilyen egy jövedék létesítése, alapos megfontolást igényel. Igaz ugyan, hogy a számítások szerint ez a monopólium 500 milliót hoz, de az első hó-

napban még nem érezhető hatását.

De Monzie közmunkaminiszter is sietett a pénzügyminiszter támogatására, mondván, hogy noha a kormány elvileg helyesli ennek a monopóliumnak behozatalát, technikai nehézségek miatt érett megfontolásra van szükség, ennek ellenére

267 szavazattal 237 ellen a pénzügyminiszter határozatát indítványát elvetették és 233 szavazattal 265 ellen elhatározták, hogy haladéktalanul behozzák a petróleum-monopóliumot.

Ez nem jelenti a kormány leszavazását, de azért Peret pénzügyminiszter ez a juttatás mérés ingerültette, különösen mikor megismétlődött a cukor-monopóliumról szóló javaslatnál.

Peret pénzügyminiszter a második szavazás kihirdetése után felelt a kormány elvi álláspontját azzal, hogy a monopóliumok technikai részletkérdéseit annak idején külön törvényjavaslatban fogja előterjeszteni.

Reggeli félnégy óra volt, mikor a forgalmi adó felemeléséről szóló javaslat került szóba.

A vita széles mederben kezdődött és világos reggel még javában tartott. (R. L.)

Több mint száz szótöbbséggel bizalmat szavaztak a kormánynak

Párizs, április 1
(Havas-ügynökség)

Miután a kormány felvetette a bizalmi kérdést, a kormány kérésére

a kamara 227 szavazattal 103 szavazattal ellenében

elvetette az üzletkötési adó felemelésének különválasztására vonatkozó indítványt.

Hét billió a Holdban, tízmillió az ügyvéd zsebében

A világ minden részéből kérnek támogatást Dobozy őrnagy szegény rokonától

Eger, március 31
(Az Est tudósítójától)

Néhány hónap óta sűrűn megjelenik a magyar, sőt a külföldi sajtóban is az a hír, hogy Kossuth Lajos egykori titkára, Dobozy őrnagy honvédőrnagy Amerikában

százmilliódolláros örökség

hátrahagyásával halt meg. Az örökséget, a hírek szerint, Dobozy magyarországi rokonai kapják meg, sőt a több mint hétbillió magyar korona értékű örökség ügyében a budapesti amerikai konzul már megkeresést is intézett a magyar hatóságokhoz s ezeket az őrnagy legközelebbi rokonainak felkutatására kérte fel.

Az örökség hírével kapcsolatban azt is jelentette a sajtó, hogy Dobozy őrnagy legközelebbi rokona

Szentpéteri János egri borbélymester,

aki ma bizony igen szegény ember. Szentpéteri Jánost az álomszerűen nagy örökség ügyében felkereste Az Est egri tudósítója és meglepetve tapasztalta, hogy a borbélymester

az újsághíreken kívül még semmit sem tud a százmillió dolláros örökségről.

Az elhunyt Dobozy őrnagy anyai ágon közeli rokona, de bárhová fordult eddig kérdéseivel az óriási örökség vegett, sehonnan még csak választ sem kapott, de ügyvédjének utánjárásai és utazási költségei mintegy tízmillió koronájába kerültek.

Ez a körülmény azonban nem izgató túlságosan a jó egri fodrászt, ha más baj nem volna. Mióta elterjedt a hír, hogy ő százmillió dollár örökső, a földkerekség minden részéből kapja a leveleket, melyben feltalálók, jótékony egyesületek, vagy egyszerűen megszorult anyagi helyzetbe jutott szegény emberek azzal fordulnak hozzá, hogy

az óriási örökségből nekik is juttasson, ha más nem, legalább morzsákat.

Messze földi jóakarók kitűnő üzleti vállalkozásokhoz akarják édesgetni az egri borbélyt, aki szegény maga is csak álomnak hiszi az egész örökség-históriát. Míg az őt világrész különféle részeiből mint jószívú adományozóhoz, mint hatalmas hitelezőhöz, vagy bőkezű mecénáshoz érkeznek hozzá a levelek, Szentpéteri borbélymester kétkedve rázza a fejét,

kevés híte van már a nagy örökségben,

melyre máris egész sereg pályázó akad Debrecenben, Gyomán, sőt Egerben is. Belül azért él lelkeben az álom, hogy egyszer mégis csak letelheti a borotvát és új, nagy,

sohasem hitt boldogságot hoznak kis házába a dollárok. Akkor talán válaszolni fog a külföldről, belföldről, sőt idegen világrészekről hozzáérkezett levelekre is.

Tizennégymillió font az angol költő bejelentése szerint. London, április 1.

(Az Est rendes tudósítójától)

A tegnapi nappal zárult le az államháztartás költségvetési éve. A bevételek kerekén 812 millió font sterlinget tettek ki az előirányzott 801 millióval szemben, a kiadások pedig 826 millióra rúgtak, holott Churchill 800 millióval irányozta elő a kiadásokat. A költségvetés deficitje tehát 14 millió font sterling, ami abból állott elő, hogy az államkincstár 20 millió fonttal támogatta a szénbányákat. (W. H. E.)

Angol vagyok és ami még nem vala
A modern vegyészeti diadala,
Tudja mindenki már, hogy innen s túl az Operencián
Legjobb cipőkrém a
Meltonian
Főlerakat: Kármán Marcell, IV., Veres Pálné uca 7. szám.

Grenadin
Legújabb nyomatú minták
9.800
Gólya-Áruház
Király uca és Nagy mező uca sarok
Vámház körút és Királyi Pál uca sarok

Legtartalmasabb a három AZ EST-lap husvét száma!

Miért ég sötéten a drága pesti villany?

Az avult régi kábelek nem bírják el a túlterhelést? Kelenföldön új áramfejlesztő központ épül

— Az Est tudósítójától —

Drága a villany, de vizsgálatodjunk, még drágább lesz. A panaszok, a reklamációk tömege is egyre jobban árad az Elektromos Művek városi központjába és alapos a gyanú, hogy a panaszok főoka, a gyakori üzemműködés is fokozódni fog még. Az Elektromos Művek, bárhogyné, feldozza az üzemet, bármennyire igyekeznek is új centrálával, továbbá a főváros különböző pontjain közbeiktatott áramerősítő berendezésekkel növelni a teljesítőképességét, mégsem tudja kiküszöbölni a bajok eredetét, még a legzsenedibbsabb, legracionálisabb üzemműködtetéssel sem tud segíteni azon, hogy

már 30 évvel ezelőtt rakták le a főkábeleit.

Harminc év óta romlik, rothad, rongálódik, szakadozik és van kitéve a nedves föld, a beszivárgó esővíz bomlasztó hatásának a villamoskábelek burkolata. Könnyen rontható tehát, hogy sok helyen romlik el végképpen, okszidálódik és köz rövidzárlatot. A hasznavehetetlen kábelek következtében olyan frún előforduló eset Budapesten

a rövidzárlat.

amelyet a legtöbb esetben a kábelburkolat elrothadásával bekövetkező okszidálódás okoz. A reklamációk, a panaszok tömege tehát minden ilyen esetben, vagyis a panaszbejelentések háromnegyedrészében indokolt és jogos.

Titkolózáás a hibajavítások körül

Egész városrészek kapcsolódnak ki a villanyvilágításból olyan rövidzárlat miatt, amelyet az elromlott kábel idézett elő. Ilyenkor tehát

anyagilag is az Elektromos Művek felelős.

Az Elektromos Művek tisztában van a felelősség kérdésével, ezért rendezkedett be elismeréremélően a gyors hibajavításra, az elromlott kábelek kicserélésére, de úgy látszik ugyancsak a felelősséggel járható következmények legsimább elkerülése miatt vezette

Dr. Lakatos szanatóriumai

ABBAZIA-BADEN

Tavaszi szezon, mérsékelt árak!

Budapesti felvételi iroda

VI., Andrassy út 5, Telefon 130-65

ABBAZIA Lederer Parkhotel

Tulajdonos: Lederer-család

Velence Hotel Nazionale & Union

A pályaudvar kijáratától balra. Új és modern magyar ház, 110 szoba, hideg-meleg víz az összes szobákban. Árak: 1 ágy 12-15 lita, 2 ágy 24-30 lita. Kézenfekvő mellette Grand-Restaurant Union. Nagy velencei kert. Zenekar. Velencei és nemzetközi konyha. Mérsékelt árak

BADGASTEIN

HOTEL WEISMAYR

Teljesen modernizálva. Látványosságként a mennő előcsarnok. Hideg-meleg víz, melegvíz fűtés. Villamos fénnyelvezés. A szobákban állami telefon. Úri- és játékszoba. Olvasó- és hölgyiszalón. Tulajdonos: R. Weismayr

be jogi szempontból mindenesetre hálás rendszerét is, a titkolózáást a hibajavítások körül. Azt még csak megmondják a szerelők, hogy rövidzárlat történt, de ilyenkor sohasem mulasztják el hozzátenni, hogy a rövidzárlatot az áramfogyasztó tapasztalatlansága vagy figyelmetlensége, vagy a kezelésében levő készülékek elhanyagolt volta idézte elő.

Még olyankor sem kapnak hiteles értesítést a rövidzárlattól sújtott üzemek, amikor kétségbevonhatatlanul valamilyen hasznavehetetlen kábel idézte elő. Hányszor történt már városzerte, hogy

egy-egy mozi nem tarthatott előadást,

mert hirtelen kialudtak a lámpái, egyiptomi sötétség borult a mozira, de a körülötte elterülő városrésze is.

A mozi aznap este természetesen elvesztette a jövedelmét és pedig bebizonyítható módon az Elektromos Művek felszerelésének avult volta miatt.

Az Elektromos Művek eddig a legtöbb esetben kártérítés nélkül üszta meg ezeket a rövidzárlatokat. A károsult üzemek rendszerint boldogok voltak, ha megkánták a jelentést arról, hogy az Elektromos Művek megtalálta a rövidzárlat okát, segített a bajon, sőt előreláthatóan hosszú ideig nem kell tartani rövidzárlat megismétlődésétől.

A kábelek túlterhelése és a rövidzárlatok

Felmerült most a kérdés, hogy miért nem segít az Elektromos Művek a villanyvizéria sarkalatos baján? Hiszen az Elektromos Művek vezetősége a legjobban informált ebben a tekintetben. Nagyon jól tudja, hogy a főváros különböző pontjain nyújtott szurrogátumok csak arra jók, hogy ideig-óráig elvegyeljenek velük, miért nem segít tehát gyökeresen?

— A háborúig az Elektromos Művek hálózatának kiépítése lépést tudott tartani az áramfogyasztás fokozatos növekedésével. — Így hangzott a legelőször problémára vonatkozó felvilágosítás. A háború alatt azonban már csak a lehető legszükségesebb javításokra szorítkozhatott az Elektromos Művek, minden építkezés abba maradt, még gondolni sem lehetett régi, elavult, tönkretett kábelek kicserélésére. A háború után hihetetlen arányban megnövekedett a fogyasztás. Az Elektromos Művek rengeteg gázfogyasztót vett át, a perifériákról is folyton több és több áramfogyasztót kapott, aminek az eredménye

a kábelek nagyfokú túlterhelése lett.

Az Elektromos Művek villanyáram fejlesztői emiatt már alig győzték és alig győzik ma is az áramfogyasztást, a túlterhelt kábelek emiatt már valósággal fogakonyak a rövidzárlatra. Fájdalom, ezen a bajon még ma sem lehet segíteni. Az Elektromos Művek költségvetésében, amint ismeretes, milliárdos befektetések vannak előirányozva, már épül is az Európa egyik legmodernebb centrálájának tervezett kelenföldi áramfejlesztő-telep, de a kábelhálózat rekonstrukcióját egyelőre még elképzelhetetlen. Az Elektromos Műveknek éppen elegendő gondot ad a pestkörnyéki villacsoportok bekapcsolása, mert ez a munkát is sok milliárdos költséggel jár.

— Az Elektromos Művek éjjelnappali szolgálatot szervezett

gyors hibajavításra. Még éjszaka is több tisztviselő ül a telefon mellett, hogy a felmerülő panaszokat valósággal percek alatt elintézhessék. Ha valahonnan rövidzárlatot jelentenek, azonnal szerelőautót indít az Elektromos Művek. Ha kábelromlás okozza a rövidzárlatot, az Elektromos Művek szerelői

nyomban meg tudják állapítani a kábelvezeték melyik pontján ment teljesen tönkre a kábel, úgyhogy azonnal ki tudják emelni. Az Elektromos Művek tehát meg tudja akadályozni azt, hogy a kábelromlás okozta üzemműködés sokáig tartson, de megelőzni a bajt és elhárítani már nem tudja.

Százaz égők, homályos szobák

Még a kábelromlás okozta üzemműködésnél is nagyobb gondot okoz az Elektromos Műveknek a fogyasztás növekedésével járó kábel-túlterhelés.

A főváros polgársága már bele-törődött abba, hogy gyöngén világitson a villanylámpája. Nem új dolog, hogy több városrészben hiába szerelnék fel akár százaz égőket is, mégis homályos marad a szoba. A legtöbb panasz emiatt hangzik el. De a legtöbb reklamáció is. Könnyen érthető tehát és csak az Elektromos Művekben okoznak minden alkalommal meglepetést a reklamációk, amelyek a számlák összegét sokalják. A villanyóra ugyanis tényleg azt az elfogyasztott árammennyiséget jelzi, amit az Elektromos Művek számláz. A valóságban azonban még indokoltan és jogosan reklámlál az áramfogyasztó, mert villanyóra ide, villanyóra oda, mikor az elfogyasztott horribilis számú kilovattok ellenére is állandóan homályos a lakás.

A főváros lakásainak gyöngé világitásáért is az Elektromos Művek felel, amely ha már olyan találatkónynak mutatkozik a villanyárak emelésében, meg kellene találnia

a jó világítás módját is

Az Elektromos Művek, ha már drágán méri a villanyt és rendületlenül elutasítja a reklamációkat, legalább annyit tegyen, hogy az áramfogyasztó megkapja az árammennyiséget, amelyért a világ legdrágább villanydíjszabásának az árait fizetik.

Az Elektromos Művek azonban kimutathatóan jóval nagyobb összeget számláz, mint amennyi áramot tényleg ad.

Új kábelek helyett kiegészítő áramok

Meg kell adni, hogy az Elektromos Művek minden megpróbálnak, hogy kábelek túlterhelését enyhítsék és ezzel a főváros világitását megjavítsák. Már több középület pincéjében állítottak fel áramfejlesztőket és áramváltókat, amelyek tényleg hatásosan emelik a kábelek teljesítőképességét. De

ezek csak szurrogátumok. Amint hogy csak szurrogátum az az áramfejlesztő telep is, amelyet a városháza egyik pincéjébe terveznek, a Belváros és a Lipótváros világításának intenzívebbé tételére. Ilyen pótlékokkal lehet talán enyhíteni a bajt, de gyökerében megjavítani megint csak új kábelek lefektetésével lehetne. A kábelhálózat kiegészítését pedig még nem vették fel az Elektromos Művek építési programjába.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy nemcsak a közönség, de még a tüzoltóság sincsen tisztában a kiegészítőáramok alkalmazásával.

Megtörtént például a Renaissance Színházban, hogy az egyenáram felmondta a szolgálatot. A színház világosítója erre bekapcsolta a kiegészítő áramot, de a színházi tüzoltó nyomban kikapcsolta, azzal a magyarázattal, hogy neki nincsen felhatalmazása, utasítása a kiegészítő áram alkalmazására vonatkozóan, mert lehetséges, hogy a kábel nem bírja el a kiegészítő áramot. Az előadás jelenlegi rendőrkapitányának kellett a tüzoltóparancsnokságnál intézkednie, hogy az előadás mégis megtartható legyen a kiegészítő áram igénybevételel.

De hány esetben marad el valamilyen mozielőadás vagy történik más üzembeszűntetés, mert csak a legritkább esetben található olyan hatóság, aki az üzem érdekében azonnal eljár és még a felelősséget is vállalja érte.

Az Elektromos Művek legközelebb megoldandó programja a kiegészítésre alkalmas fő-kábelfejlesztők és a kelenföldi nagy centrálé építését foglalja magában. A kelenföldi centrálával olyan tüzelőanyagmegtakarítást ér el az Elektromos Művek, hogy hatalmas tökéket tartalékolhat az ezután következő igraci és már halaszthatatlan rekonstrukcióra, az elavult kábelhálózat kicserélésére. Amíg ez meg nem történik, addig a fővárosban növekedik az áramfogyasztás, növekedik a villany ára, de a fogyasztással lépést tartva növekednek az üzemműködés és a rövidzárlatok is.

Gy. V.

Neumann M. ruha-IV, Múzeum körút 1

Férfi osztály:

Öltöny.....1,050.000 K
Felöltő.....1,200.000 K
Nadrág..... 450.000 K

Női osztály:

Felöltő..... 600.000 K-tól
Ruha.....1,300.000 K-tól

Fiú osztály:

Kosztüm..... 540.000 K
Felöltő..... 510.000 K
Fiú öltöny...1,000.000 K

Leányka osztály:

Ruha.....500.000 K
Felöltő.....800.000 K

Külön mértékosztály

Cipőosztály: Női lakk-, antilop-, estélyi cipők
Férfi antilop-, lakkcipők, gyermekcipők

Úri és női divat. Férfi- és női szövetek.
Selymek. Vászónárak. Mosókelmék.

Neumann M. magy. kir. ék. kamarai szállító Budapest, IV, Múzeum körút 1

?

Válasz

Pesti Napló husvét számában

?

Üzletlenség a gabonapiac

— Az Est tudósítójától —

A terménytözsde irányzata nyitáskor tartott, de a forgalom rendkívül gyenge, prompt tételek iránt alig mutatkozik érdeklődés a küszöbön álló négynapos szünet miatt. Az amerikai tőzsdéről gyengébb irányzatot jelentenek. Newyorkban és Csikágóban a búza 1/4 centtel esett májusra. A rozs alig tartott, májusra 1/2 centtel olcsóbbodott, júliusra ugyanennyivel drágult. Csak a tengeri tartott, fél centtel javult májusra.

A budapesti tőzsdén nyitáskor 395.000 koronáért kínáltak tiszai 77-es búzát, de csak 387.500—390.000 korona pénz van rá a malmoknál. Fejérmegyei 77-es búzát 382.500 koronáért kínálnak. Hegyeshalomnál 78-as tiszai búzáért 415.000 koronát fizetnek. Murakeresztúron 77-es dunántúli búzáért 390.000 korona a pénzájlat, nagy tételek azonban itt sem helyezhetők el.

A rozsüzlet gyengült, bár az árak tartottak. 226.225—227.500 koronáért vásároltak rozsot budapesti paritásban.

A takarmánypiacon csak a tengeriben mutatkozik némi élénkség, tiszai tengeri 182.500, pestmegyei 180.000, bácskai 177.500—178.500 korona. Az exportélektől tengeriben minimális. Az árpauzlet gyenge, prima takarmányárpára 225.000 korona pénzájlat van, prima sórárpára 290.000 korona. A forgalom itt is minimális.

A köles 150.000—160.000 korona feladóállományon, főleg tiszai vidéken. Zabban jobbminőségű áru nincs, nagyobb tételeket sem Budapesten, sem nyugati határolásokon nem igen lehet elhelyezni. Hegyeshalomnál 255.000 korona a zab, budapesti paritásban pedig 245.000 korona a jó márká. Köles nehezen helyezhető el, az árak lankák, az olcsó román ajánlatok miatt. Üzlet nincs.

A magüzlet csendes, az árak változatlanok.

A lisztüzletben valamivel élénkebb az üzlet, főleg vidéki fehér és barna lisztokban. Vidéki malmok 6500, a budapesti malmok 6900 koronás duplanullás alapon kalkulálnak.

Vizállás:

Duna: Regensburg +75, Passau +265, Struden +295, Bécs +3, Pozsony +175, Győr +284, Komárom +292, Budapest +228, Dunapentele +194, Paks +152, Baja +131, Mohács +276, Újvidék (márc. 30-án) +330.

Tisza: Tiszabecs +154, Vásárosnamény +266, Záhony 80, Tokaj +151, Tiszafüred +108, Szolnok +107, Csongrád +51, Szeged +132, Tittel (március 30-án) +334.

Hernád: Hidasnémeti +59, Hernád-németi +85, Sajó: Bánróve +104, Felsőzsolca +85, Szamos: Csenger +85. Körös: Gyoma +74, Kunszentmárton +66, Békés +70, Borettóújfalú +6. Maros: Makó +53, Dráva: Barcs +55, Ezzék (márc. 30-án) 134. Csapadékok sehonnán sem jelentenek.

A Duna Budapestig árad, lejjebb apad. Bajáig alacsony, lejjebb közepes vízállású. A Tisza alacsony vízállású. Legnyomás maximuma 767 (Shenkutsh) és 765 (Cordale), minimuma 74.

Lényegesen olcsóbb lett a denaturált szesz

Egy elkésett téli intézkedés tavasz közepén

— Az Est tudósítójától —

A pénzügyminiszter ma fontos rendeletet adott ki, amellyel lényegesen olcsóbbá tette a denaturált szesz árát. Leszállította az ellenőrzési illetéket és ugyanekkor a szeszkartel csökkentette az úgynevezett fuvarozási átalányt.

Kérdezzük azonban a fogyasztó tömegek nevében: miért oly későn, miért éppen tavasszal engedett a pénzügyminiszter eddigi merev álláspontjából, amikor már nem olyan nagy például a teafogyasztás és általában sokkal kevesebb denaturált szeszre van szüksége a közönségnek.

A denaturált szesz ellenőrzési illetéke mostanáig 1700 korona volt, amit a pénzügyminiszter literenként 500 koronára csökkentett. Ugyanekkor leszállította a denaturált szesz fogyasztói árát is.

eddig 8500 korona volt egy liter denaturált szesz, de mártól kezdve 6500 koronára csökkent literenként az ára.

A szeszkartel viszont a fuvarozási átalánnyal ment lejjebb és pedig literenként 2200 koronáról 1500 koronára.

Várták az ecetgyártáshoz szükséges szesz olcsóbbodását is, de ezen a téren a pénzügyminiszter nem volt hajlandó koncessziót tenni, pedig most jön a salátaszезон és sokára az uborka ideje, amikor sokkal több ecetet vásárol a közönség. A kartel szeretett volna az ecetszesz ellenőrzési díjánál is engedményeket kapni, látva, hogy drága árai miatt a belföldi piacra kell támaszkodnia és a külföldön nehezen boldogulhat, de Bud János fentartotta a régi állapotot. Az ecetszesz ellenőrzési illetéke ma vagyonként 34 millió korona, vagyis a békebeli illetékek kerékén a tízszerese.

Ellenben csökkentette a pénzügyminiszter a művelőmagyártásra szánt szesznel az ellenőrzési illetéket 150 papirkoronára, de ez már csak eső után köpönyeg, mert ezzel a sárvári gyárat nem lehet feltámasztani.

12.000 csomag torlódott össze a 70. számú postahivatalban

A vámolás nagy károkat okozó hibái

— Az Est tudósítójától —

Tegnap félhivatalos kommuniké jelezte, hogy a pénzügyminiszter az elvámolás körül bizonyos könnyítéseket szándékozik életbe lépíteni és ezek a rendszabályok első sorban a 70. számú postahivatalban működő vámkirendeltségnél lépnek életbe. Ennek a vámkirendeltségnek a kezén mennek keresztül a külföldről az országba érkező csomagok. Néhány nap előtt maga Szabó Alajos államtitkár tartott helyszíni szemlét a 70. számú postahivatalnál és megbeszélte a fővámhivatal vezetőivel a tervezett újításokat.

Az Est munkatársa

végigkísérte egy csomag útját

a versenyuccai postahivatalban és vámkirendeltségnél. Ez az út eleendő volt ahhoz, hogy mi magunk is megállapíthassuk, mik a teendők ennél a hivatalnál.

A külföldről érkező csomagok a raktárakba kerülnek. A 70. számú postahivatal óriási területe a raktáraknak egész láncolata s

ezek a hatalmas raktárak ma szinte zsúfolásig tele vannak elvámolásra váró csomagokkal.

A 70. számú postahivatal raktárakban ötezer csomag zsúfolódott össze, ezenkívül a vámhivatal egy másik raktárában hétezer csomag várja elintézését, úgy hogy

12.000 csomagot tesz ki az a restancia, amely ma feldolgozás előtt áll.

Szinte emeletnyi magasságig tornyosulnak egymás hegyén-hátán a csomagok és alig van annyi hely a raktárakban, hogy ott a személyzet megfordulhasson. Elelmiszerek és a boltok árúkészletének legkülönbözőbb fajtája, minden elképzelhető csomagolásban tömök meg a zsúfolt raktárakat. A tavaszi forgalom idején is rendkívül arányú s naponta három ezer darab új csomag érkezik, ami azért súlyos, mert a vámkirendeltségnél nem bírnak ezzel lépést tartani az anyag feldolgozásában.

A csomagok a raktárakból vámíztviselőkhöz asztalaira kerülnek. Egy-egy vámíztviselőnek három postás áll a rendelkezésére, ezek adogatják, bontják ki a csomagokat és csomagolják vissza.

magokat és csomagolják vissza, miután a vámíztviselő a csomagokat elvámolta. A posta teljes apparátussal dolgozik, de a munkával azért nem juthatnak előre, mert

az elvámolásnál foglalkoztatott 24 vámíztviselő nem bírja a túlhalmozott munkát.

A hajnali óráktól késő estig szinte megállás nélkül folyik a munka, de naponta 1400 darab csomagnál többet nem képesek elvámolni. Néhány nap óta a fővámhivatal pótszemélyzetet állított be, a 70. számú postahivatal vámkirendeltségéhez, így sikerül naponta 2000 csomagot elintézni, de tekintve a nagy restanciát és a naponta érkező 3000 csomagot, mindez egyre súlyosabbá teszi a helyzetet.

Semmiféle más könnyítés, vagy újítás nem oldhatja meg a csomagtorlódásnak ezt a súlyos kérdését, mint az, ha a vámigazgatás megfelelő számú tisztviselőt rendel ki a 70. számú postahivatal vámkirendeltségéhez. Ezek óta visszaterő jelenség, hogy tavasszal és ősszel megsokszorozódik a forgalom a versenyuccai postahivatalban. A kereskedők tavasszal kapják a tavaszi és nyári holmit, ősszel pedig az őszi és a téli árucikkek futnak be.

Ezek óta szinte dátumszerű pontossággal jelenik meg a csomagtorlódás réme a vámkirendeltségnél, a kereskedők heteken át várják kétségbeesve portékájukat

s minden szezonban csak akkor kapnak észbe az illetékes hatóságok, amikor 10—15.000 csomag torlódik össze. Egy ötven tagú vámíztviselői személyzet meg tudna birkózni a legnagyobb csomagtorlódás idején is a munkával, már pedig a vámhatóságnak a legelőnyösebb feladata, hogy a csomagokat megérkezésük napján feldolgozzák és lehetővé tegyék, hogy tulajdonosaik azokat késedelem nélkül átvessék.

JOGI ÜGYVÉDI

vizsgálata garanciával a előkészítési nyomatottul jesszelei alapján a 20 éve fennálló Fonetikus Jogi Szeminárium, Budapest, VII. Dohány ucca 88. szám

Rayé-ing

Elsőrendű gyártmány

90

ezer

Golya-Áruház

VI., Király ucca
és Nagymező ucca sarok
IV., Vámtér közút
és Királyi Pál ucca sarok

Autó

legmodernebb 4-üléses Diattó kocsi, kitérő állvány, futóművel áron eladó
Telefón: József 143.

Gyermekek Boldog Otthona

KRÜDY GYULÁN

Budapest-Hűvösvölgy, II. ker., Páfrány út
Telefón: Zuglóiút 61.

Elvállal már 2 éves kortól gyermekek nevelését és gondozását. Hízkörök, Állandó orvosi ellenőrzés, Nyelvtanítás, Sportok, Művelődés, Névelés, napi étkezési és étkezéssel 2,200.000 hízókúra megállapodás szerint. Fejlesztési szolgál dr. Reich, Bródy Adél sórnagy is.

Bütor részleteire

10 havi törlesztésre
30% előleggel csak

Kardos Festvéreknél, István út 22. Hernád u. sarok

Rádiókészülékek

és fejhallgatók, altatárcsék

Szerelési anyagok

motorok, szellőzők stb. a legolcsóbb napi árban

Szerelési munkák háztartási anyagokból

Miklós Dezső

sz. eng. elektrotechnikai vállalkozó

Budapest, VII. Síp ucca 8. Tel.: József 116-67

Bérbeadó telek Lipótvárosban

360 négyzetű, ráttár vagy egyéb célra

Ajánlatokat: Telek 6703. Jelige alatt Blockner J. hirdetésíróirodájába, IV. ker., Semmelweis ucca 4. szám

Fájdalomtól megtört szívvel tudjuk, hogy a felejtethetlen emlékü férj, a legjobbapá, após és nagyapa

Stark Bertalan

életének 70-ik, legboldogabb házasságának 44-ik évében elhunyt.

A megboldogult hült testem április 2-án délután 10 órakor fog a rákoskeresztúri izraelita temetőben örök nyugalomra helyeztetni.

Stark Bertalané szül. Klein Emma neje, Jenő, Vilmos, Charitán Józsefné Stark Szerén, Vadász Györgyné Stark Lónai gyermekei, Stark Jenőné Major Mimi, ifj. Stark Vilmosné Fazst Milla menyei, Charitán József, Vadász György vejei, Stark Lily, Vadász Andria és Györgyike unokái

Minden külön értesítés helyett!

Özv. Weisz Vilmosné szül. Winternitz Matild úgy a maga, Etolka leánya férj, Singer Miksáné, valamint a gyászoló rokonság nevében mélyen megrendült szívvel jelenti, hogy egyetlen jó fia, a hű testvér és sógor, az igaz barát

dr. Weisz Hugó

Ügyvédjelölt

március hó 31-én hirtelen elhunyt.

Mindenki szerette és mindenkinek lelkében pótolhatatlan őr hagyott maga után.

A boldogult hült tetemet április 1-én délután 4 órakor kísérik az újpesti izraelita temető halottasházából örök nyugalomra helyezni

HETIVÁSÁR

Irja: KEMÉNY SIMON

¶ **Petőfi szobránál a sajtószabadság megszüntetését kérték egyes szónokok.** Kossuth szobrát centiméterrel méregetik, mert a hivatalos hazafiság túl-nagynak találja az emlékműnek főalak-ját, Kossuth figuráját. Egy történet-tudós ellen szenvedélyesen akarnak hangulatot szítani a kurucok utódai, mert Rákócziának és a Habsburgoknak viszonyáról megmondta az igazságot. Ez a nemzedék nem tudja megérteni és megbecsülni történelmünk nagyjait. Csoda-e, ha odajutottunk, ahol va-gyunk?

¶ **A gyermekek életének, eszjárásának, szokásainak, mondásainak ada-tait nem lehet elég szorgalmasan gyűj-teni.** Bármennyire kompromittáltak is a vicclapok gyermekszoba-viccei, kell, hogy a krónikának legyen elég bátor-sága ahhoz, hogy az igazán megtörtént gyermekéletrajzokat és gyermekmondá-sokat följegyezze. Ez a nekifohászok adja ennek a tollnak az erőt, hogy ezt a csöpp kis esetet megörökítse.

¶ **A három és fél éves kislányt elviszik látogatni a nagynénjéhez, akinek egy kétesztendő babája van.** A két gyer-mek eljárt az egymással s közben a kicsiny elrontja a babáját és éktelen sírásba kezd. A nagyobbik meg-eparál-ja a babát és visszaadja a kicsinynek, aki boldogan kapja a játékát. A há-rom és fél évesztendő komolyan áll a má-sik mellett, aztán kezébe a másiknak szájához nyomja és a föntiek tökéle-tes hangsúlyozással mondja:

— Kezet csókolni a néninek!

¶ **A kalauznak ismerőse száll fel a villamosra.** Beszélgetnek. A kalauz érdeklődik:

— Hát a Jósika mit csinál?
— Nagy gyerek az már, öt éves. Igen jó fiúcska, aztán olyan jó muzsikussza van neki. Már abban is vagyunk a fe-lelősemmel, hogy zenésznék adjuk. Hát, kérem, olyan jóta van annak a gyerek-nek, hogy a szomszédokból meg-mondja, hogy a harmonikán játszó-m, vagy pedig az okarinán?

¶ **Alighanem tavasz van már.** — gondoltam ma délutén a liftben, mert a kővér üstesleány arcán kivirultak már a vimmerli-illetvények. Bizony alighanem itt van már a tavasz, moz-golódott agyamban tovább ez a gordo-lat ebéd után, amikor a szezonfordulat hagyományos neurastheniájától álmos tagokkal ledőltem a diványra, hogy egy kis délutáni könnyű álmotól fel-frissüljek. Egy pillanat alatt mély, ne-héz álomba estem. Azt álmodtam, hogy a VI. kerületi expresszionista gimná-zium harmadik osztályába járok. Eppen magyar óra van és a szíves képek-ből összerakott tanár, dr. Kub Pista írás-beli dolgozatot ad az osztálynak.

— Ma van március 21-ike, írjátok le a tavaszt.

Egy percre némán gondolkodtak a fiúk, aztán szorgalmasan perccig kezd-ték a föllokat. En a következő dolgozatot írtam:

¶ **A sugarak csóvjaja fényesen és szö-kén belevágta magát az ucca testébe.** A napfény belefeküdt az ucca ágyába, mint egy szemérmellen, részeg szöke ho-léra. A villamos a nyugati síkba előre-rohanva, alagutat gyalul a fényben. Kétoldalt messze röpülnek a forgácsok és a járólélek arcába esapódnak. Ha ö-t-ször, tízszerannyi fejük van a gyalog-járón siető embereknek, akiket a ro-

bogó villamosból látok, amint vágják magukat a házak falához s odaplakó-sodnak. A kocsiúton a konflis lova belefut a fényes, nagy autóba, egy pil-lanatilag benne ül s ugyanebben a pillan-atban belevetül a női divatúzet nagy kirokatóba s zöld selyemruhát ölt. Piros karikák, lila háromszögek, sárga patkók hófúvása szakad az égből, egy írás szemében cseppet a rosszulégo ci-garetták: frrr, crrrr! A sarki hordár jobblátát elegánsan hóna alá vágva várja, hogy az unalompörpöről elszaba-dult fejé visszaharangozzon nyakára, mert dél van és lúdtalpa alatt éhesen látogat a szája. Tahhahava-vahhaha-ász, éneklő a bérház és az udvaron a lakásokból kivetülnek és felülről lesu-gároznak és örvényifúróva kékévéznek az illatok. A kóposztaillat kettőspont-jai táncra kerek a vöröshagyma szaga-nak ezeryi pontosvesszejét. Szerecsen ucca! Jóság! Táncítánc! Ma jól be-lehet fűteni, a tojesember már hozott egy zsák porosztejet és a kémény vidáman navancsot füstöl. Csak borjúpörköltet főznének máma, hogy délután szánkázni mehessenek.

Jó tanárom megveregette államot a térdével és megdicsért.

¶ **Nem tudom** mások is észrevel-ték-e már ezt? Katolikus templom előtt a kikefeszítelkedett ember udvariáson kísézőn, a született keresztény megemlé-si kalapját.

¶ **Így szóval sem tűzök,** pontos-an úgy történt, amint eszondom. A kávéházban egy idősebb, elegáns, ide-gen úr áll az asztalomhoz. Szájában foggpiszkáló volt, azaz elvégezte bá-nyós munkáját s miután a foggpiszkálót jobbkézének mutató- és hüvelykujjával letisztította, a kényes műszert mellé-nyének felső zsebébe helyezte, szíve fölé. Ekkor már ott volt előtte az uszonna-kávé s egy kosár péksütemény. Meg-gasztálta a süteményt s jobbkézének mutató- és hüvelykujjával két személyt és két kávé megropogtatott, majd az ötödik darabot tálcájára tette. Uszonna után estillapot kért, amit éppen akkor kézbesített az újságosnak a lapkírdő. Úgy látszik, egy közlemény nagyon meg-letszelt neki, mert elővette zsebkészét s az illető félhasábos közleményt kivágta a kávéház lappóidányából. Olvasás után szédabikarbónát kért. Odatették eibe az edényt a fehér porral. Egy jól tele-szett kandalló lengett belőle. Nagyon jól-cshetelt neki, mert a kandúr az utolsó csöppel is lenyalta. Aztán ez a rendes ember a kákalat visszanyomta a szédá-bikarbónás edénybe.

¶ **A régi világból,** amikor még Bu-dapesten németül beszéltek, itt maradt két öregúr, Belvárosi kereskedők vol-tak, de most már nyugalmába vonultak. Egyik szép ősi napon találkoztak a Dunaparton. Az egyik magyar újságot vett a rikkanalól.

— Tudsz már magyarul? — kérde tőle a másik.

— Tudom.

Amaz helybenhagyta a lapot.

— Látok.

¶ **Nem tudom megérteni** azt az érdekeskedést, amely meg akarja fosz-tani a derek kázar népet attól, hogy Budapesten ucca legyen elnevezve róla.

¶ **Az élet juresaságai között** nem hiszem, hogy utolsó helyen állna a kö-vetkező ese. Egy kitűnő vidéki úrtosa-lád két lánya közül férthez adta az egyiket. Az új pár a templomból nász-útra ment. A fiatalasszony leányavére is velük utazott.

Mészáros Gyula Konstantinápoly környékén bujdosik Nem utazott Bakuba

Konstantinápoly, március 29
(Az Est tudósítójától)

Nemrég jelentettem azt az elter-jedt hírt, hogy Mészáros Gyula Bakuba utazott és ott egy turkológiai kongresszuson vesz részt. Időközben azonban Mészáros Gyula megváltoztatta szándékát és ahelyett, hogy Bakuba utazott volna,

Konstantinápoly kör-nyékén, régi török bará-tainál rejtőzött el.

Legbizalmasabb magyar barátait is félrevezette, sőt még saját felesége se tudta, hogy az ura tulaj-donképpen hol van. Minden-ki, aki Mészáros Gyulát ismer-te, meg volt győződve arról, hogy Bakuba utazott. Alkítólag azért nem ment Bakuba, mert — mint itt híre kelt — a szovjet valószínűleg letartóztat-ta volna és minden bizony-nyal kiadta volna Magyar-országának.

Mészáros Gyula tulajdonkép-pen tizenöt esztendővel ez-előtt jött először Kon-stantinápolyba, áttért a mohamedán vallásra és teljes erővel résztvett az Enver-basa által vezetett ifjú-török mozgalomban. Kitűnően elsajátította a török nyelvet szóban és írásban s e téren ma is elsőrangú szaktekinély.

Konstantinápolyban mindenütt egyetemi ta-nárnak ismerik,

deára annak, hogy a múlt esztén-dőben egy nagyírú budapesti tu-dós-ember, aki itt járt, megeáfoita ezt a híresztelést.

Egyelőre kétséges, hogy megta-

lálják-e Mészáros Gyulát, aminek a legjobb magyarázata az, hogy Törökországban a politi-kai menekültek nagy nép-szerűségnek örvendenek és e népszerűségből következik, hogy valószínűleg rejtegetni fog-ják Mészáros. Hír szerint né-hány nappal ezelőtt látogatóban volt egy előkelő török úrnál, innen azonban rövid idő múlva eltávo-zott és e perében az illető tö-rök személyiség sem tudja, hogy hol tartózkodik.

Mészáros Gyula családja Bau-kaldiban, Konstantinápoly egyik villanegyedében lakik.

Mint már megírtam, a felesége senkinek semmiféle felvilágosítást nem ad, teljesen elzárkózva él és régi magyar barátaiyal már né-hány éve egyáltalában nem érint-kozik.

Hivatalos török körök ezideig még semmit sem tudnak a magyar hatóságok kiada-tási eljárásáról. K. I.

Zürichi deviza-árfolyamok

Budapest: 0.007265

Zürich, április 1

	Tegnap zárlat	Ma megnyitás
Budapest	0.007260	0.007265
Berlin	129.70	129.55
Newyork	519.75	519.03
London	25.245	25.24
Párizs	18.—	18.05
Milánó	20.89	20.89
Prága	15.395	15.385
Bukarest	2.145	2.145
Varsó	65.—	65.—
Bécs	0.007325	0.007325
Szofia	3.75	3.75
Belgrád	9.135	9.135
Amszterdam	208.20	208.125
Brüsszel	19.55	19.35

LEGALKALMASABB HUSVÉTI AJÁNDÉK

SZIVÜNK
VÁLASZTOTTJÁNAK

A VALÓDI
DIANA-ARCKRÉM

HÍREK

"Az Est" legközelebbi száma Nagypéntek ünnepe miatt szombaton délben a rendes időben jelenik meg.

Nagypéntek

Ezer hajunk, ezer jajunk, mint vijjogó halálmadarak rémitenek körülötünk. Böjtös péntek tépetruháju sora az életünk.

Sóhajország fia, leányai vagyunk. Napsugárköntöst szabtak mireánk is és nem rongyos gúnyát és anyánk, a föld mindenkiné, akit a hátán hord, kenyeret, életet, mindent megterem. Szemünk az arcunkban él, hogy a szépet keresse, lássa, a fülünk kacajra éhes, boldog beszédre. Fehér homlokunk kifeszítve, hogy a gond magának utat ne vághasson rajta.

És mégis...

Testvérek, mi Sóhajország fia, leányai lettünk. A jeremiádok mily ismerősek nekünk. Mienk a Krisztus. A megalázott, meggyalázott, felfeszített.

Bús szemünk az ő pillantása. Meghajtott fejünk az ő fejetartása. Sorunk a sorsa lón.

Fekete kárpíthból borul szemfedő a tavasz világa. A Golgota keresztlája két véres karjának fekete árnyéka csillagvilágtól csillagvilágig átfogja az eget. A sötét árnyékban fehér galambok repülnek puha szárnyakon fel a magas égbe. A reménynek, hitnek fehér galambjai.

Testvérek, mi mindannyian esodát várunk, esodáért könyörgünk. Múltjék el felettünk a nagypéntek szomorú sora. (b. á.)

Repülőgépen Newyorkból Párizsba leszállás nélkül. Londoni tudósítónk jelenti: René Fonck francia repülő vakmerő útra vállalkozott. Azt tervezi, hogy júniusban leszállás nélkül fog Newyorkból Párizsba repülni. Már fel is épült erre az útra egy új típusú aeroplán, amelyet Szikorszki tervezett és Gnom-Rohne-Jupiter-motorokkal szerelt föl. Az útirány Newyorkból Bostonon és a Bonavista-fokon keresztül vezet az Atlanti-óceánon át az írországi Olier-fokig, aztán Cornwallon keresztül Cherbourg és Le Havre érintésével Párizsba. A távolság körülbelül 3660 angol mérföld.

Petroleumot öntött a kemencébe. Az egyik kispesti sütőben Rein Antal sütőianonc petroleumot öntött a kemencébe. A petroleum meggyulladt és a tanoncú súlyos égési sebeket szenvedett. A mentők a Szent István-kórházba szállították.

Dermesztő hideg van Amerikában. Newyorki távirat jelenti, hogy az Egyesült Államok egész területén, az Atlanti és a Csendes Óceán partvidékének kivételével, erősen havazik, hófúvások tombolnak és csikorgó hideg van. Chicágóban kedden tizenöt centiméter magasan állott a hó. Newyorkban is téli az időjárás, Missouri és Nebraska államokban a hófúvások miatt sok helység el van zárva a világtól, mert a vonatok sem közlekedhetnek.

Ma először

Die Klabriasparthie a Kis Komédiában

Kezdeté 9 órakor. Telefon 14-22

Fehér Miksa nyugalomba vonul. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank egyik legrégebbi, igen érdemes igazgatója: Fehér Miksa 42 évi szolgálat után nyugdíjaztatását kérte. Nyugdíjaztatásával nem válik ki közgazdasági életünkől, mer a Kereskedelmi Bank igazgatóságának felkérésére Fehér megtartja mint a Kereskedelmi Bank igazgatósági tagja a külön-

Fehér Miksa

böző vállalatoknál eddig is viselt tisztségeit, úgyhogy azt a gazdag tapasztalatot és nagy szaktudást, amelyet Fehér Miksa a vállalatok javára eddig is gyümölcsötletett, továbbra is javukra fogja hasznosítani. Öszinte rokonszenv kíséri a nyugalomba vonult igazgatót mindazok részéről, társai és tisztviselői részéről is, akik közvetlen közelről figyelhették működését és tapasztalhatták lekötő elöljáró munkáját.

Milliárdos veszteségek miatt öngyilkos lett egy bécsi gyáros. Bécsből jelentik: Dr. Grünbaum Zsigmond gyáros, volt ügyvéd, öngyilkosságot követett el. A lapok jelentése szerint Grünbaum a váltság következtében több milliárdot veszített el.

Dezsoné a Duna-bizottság tagjainak tiszteletére. Párizsból jelentik: Danielou miniszterelnökségi államtitkár a külügyminisztérium palotájában dezsonét adott a Duna-bizottság tagjainak tiszteletére. A dezsonére báró Korányi Frigyes párizsi magyar követ is hivatalos volt. Danielou a francia kormány nevében üdvözölte a külföldi delegátusokat, akiknek részéről Contescu román követ válaszolt.

Elsüllyed egy német város. Szomorú sors fenyegeti a szászországi Oelsnitz városka 20.000 lakosát. A város ósrégi kőbányák fölé épült és valami eddig még ki nem derített oknál fogva, néhány év óta a talaj a házak alatt, az uccák alatt egyre süllyed. Igen lassan, de annál biztosabban süllyed mélyebbre és mélyebbre a város és az utóbbi időkben ez a folyamat meggyorsult. Nagy rejtélyben élnek a város lakói, segítséget kérnek Berlinből, szeretnék elvándorolni a városból, magukra hagyni a kis uccákat és a kis házakat, amelyeket elnyelésel fenyeget a föld.

Holttestet fogtak ki a Dunából. A műegyetemi dunai rakodóparton két hajós egy férfi oszlásnak indult holttestét fogta ki a Dunából. A nála talált iratokból következtetve valószínűleg azonos Mitgu Jenkoff bolgár kertész. A holttesten, amelyet a bonctani intézetbe vittek, külsérelmi nyomok nincsenek.

Kényszerbetegségi ügyek. A budapesti törvényszék Rosenbaum Jakab és társa műszaki kereskedők (Vilmos császár út 19), Kiss Gyula cukorkaárus (Kartács uca 16) ellen megindította a csődönkívüli kényszerbetegségi eljárást. Ugyanekkor Weisz Lipót és Szilasi (Rákóczi út 12) ellen elrendelt kényszerbetegségi eljárást kiterjesztette Weisz Lipót és Szilasi József bejuttatására. Vasadi és fivére (Jász uca 52) kényszerbetegségi ügynek tárgyalását május 7-re tűzték ki.

Kie a Vérmező? Mintha rég elsárgult, harminc esztendő előtti újságot forgattunk volna, mikor ma azt olvastuk, hogy micsoda nagy vita folyik a Vérmező tulajdonjogáért a katonai kincstár és a főváros közt... Mert ez a vita már legalább harmincéves és azt hittük, hogy ez is el van intézve a tragikus tabula rasaval, ami a világháború végével történt. Ez a régi közös katonai kincstár, amely oly szívós harcot folytatott a Vérmezőért, ez alapján — Bécs volt — a császári és királyi közös hadügyminisztérium, amely szeparálta a maga tulajdonjogi érdekeit Magyarország fővárosáért. Most azonban más a helyzet, a katonai kincstár és a magyar főváros egykép a magyar nemzeté és ha az osztrák érdek és magyar érdek közt természetes volt ez az elkeseredett disputa, de magyar érdek és magyar érdek, magyar köztulajdon és magyar köztulajdon közt nem lehet ilyen tulajdonjogi háborúság.

A Magyar Pamutipar R. T. igazgatósága közli, hogy az április 12-ére összehívott közgyűlésnek az 1925 január hó 1-i megnyitóméregét 3,975.000 pengő részvénytőkével és 2,650.000 pengő tőketartalékkal való megállapítását javasolja, ami által egy-egy részvényre 15 pengő névérték és 10 pengő tőketartalék esik. Részvényösszevonás nem történik. Az egyúttal bemutatott 1925 december 31-ével záruló évi mérleg alapján az igazgatóság elhatározta, hogy a közgyűlésnek az 1925. évre május hó 1-től kezdődőleg részvényenként 20.000 korona osztalék fizetését javasolja.

Egy joghallgató súlyos szerencsétlensége. Kedden délelőtt súlyos szerencsétlenség történt a csongrádi pályaudvaron. Keviczky Sándor 21 éves csongrádi joghallgató beszállt a Félégyháza felé induló vonat harmadik osztályú kocsijába és a lépcsőkön állva maradt mindaddig, míg a vonat elindult. Az indulás alkalmával a kocsi hirtelen megrándult s a lökés ereje Keviczkyt ledobta. A szerencsétlen hátrafelé, a vonat alá bukott. A vonat végigrohogott bal lábszárán és térdben ketté vágta. Súlyos állapotban a vármegyei kórházba szállították, ahol sérült lábát térdben amputálták.

Szerelmi bánatában lúgkővet ivott. Kludl Ritta nevelőnő a Róza uca 39. számú házban szerelmi bánatában lúgkőoldatot ivott. A mentők a Róza-kórházba vitték.

Drága barátom

mindig oly szomorúnak látlak! Igen, a fejfájás és nemünk sok egyéb fájdalma szomorú ajándéka a természetnek! De a tudomány egy olyan szeri adott, mely enyhülést és gyógyulást hoz. Tégy te is kísérletet a Bayel-féle

Aspirin-tablettákkal és dicsérni fogod a nagyszerű hatását. Úgyelj azonban a Bayel-féle eredeti csomagolásra és a zöld papírszalagra.

Fejszeccsapásokkal megölték két úriasszonyt Dóván. Dóváról jelentik: Tegnap délelőtt borzalmas kettős rablógyilkosságot fedezett fel a rendőrség. Az egyik félreeső utcában halva találtak két úriasszonyt, a 80 éves özvegy Schwarcz Józsefnét és leányát özvegy Podor Ferencnét. A szerencsétlen nőknek eddig még ismeretlen tettesek fejszeccsapással szétverték a fejüket és össze-vissza szurkálták őket.

Olcsó husvéti hét

SCHNUR HENRIK
FÉRFIRUHA-ÁRUHÁZÁBAN

Rákóczi út 15

Telefón: József 120-86.

Wipecord-öltöny.....	1,200.000
Seviot-v. kamarn-öltöny	900.000
Covercoat-felöltő.....	1,000.000
Double wipcord-felöltő ...	1,300.000
Double-felöltő.....	900.000

Nagy választék eredeti angol gyapjúszövetekből készült öltönyökben és angol, francia és olasz felöltő-különlegességekben

Külön mértékutáni szabóság!

Mindenki nézze meg kirakataimat!

Női Kalapok

minden kivételben, legolcsóbban csak

Friedmann Kalapgyárában

VI. Király uca 8. szám, (az udvarban)

Fest, tisztít, alakít

Kramér-féle

Zsebfiaközbő és darabszámító

Ara 25.000 K. Kapható Az Est könyvkereskedésében

SEPERJEN
TÖRY VÉDI
"REX"
SEPRŐVEL
MINDENÜTT KAPHATÓ!

Balatonkalauz

Írta: dr. báró Vilmos Tibor. Ara 50.000 korona. Kapható Az Est központi könyvkereskedésében. VII., Erzsébet körút 18-20, továbbá IV., Váci uca 14. sz., V., Vilmos császár út 12. sz., VII., Rákóczi út 54. sz.

BÜTORHITEL

Evtizedek óta közismert bútórhittel-osztályunkat ismeretlelbeleteltük. Hitel esetén is készpénzárakat számunk. Köztisztviselőknök különös kedvezmény. Málószobák, ebédők, úriszobák nagy választékban, legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. BOG-MIL kereskedelmi r.-t., ezült Balázs és Társa bútórházban, VI., Vilmos császár út 43. szám

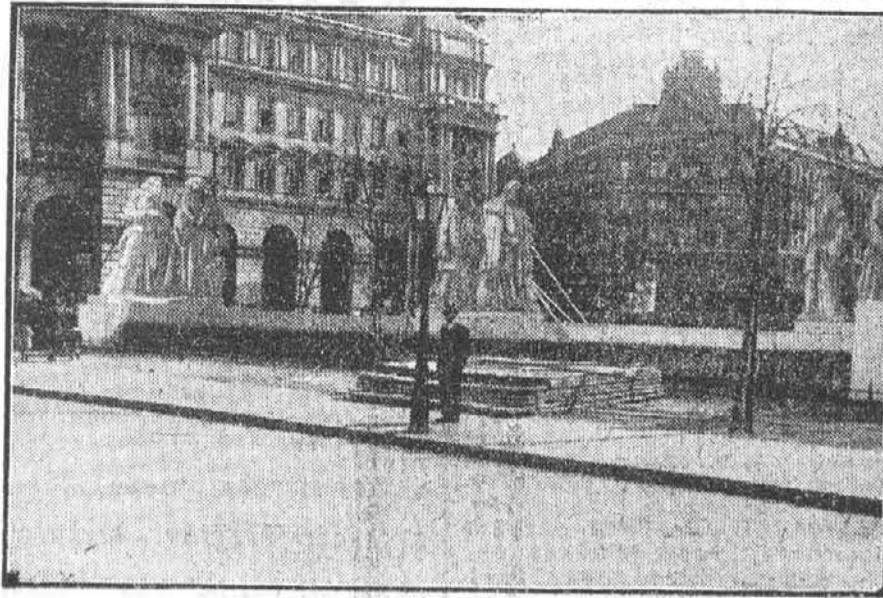
JOURNAL DE LA BOURSE ATHEN

Tőzsdei és Kereskedelmi Napilap. Görög és francia nyelvű kiadás. Ez utóbbiban angol szöveg is van. Az egyetlen a görög lapok közül, amelyet az ország kereskedelmi, ipari és pénzügyi körei olvasnak, feltétlenül hasznára válik a külföldi iparnak és kereskedelemnek, ha Görögországban, ottani tőkéskek együtt akar gyárakat alapítani

Mindennemű tevlilagosi tással szivesen szolgál

Felesleges megmozdulás. A vasárnapi Rákóczi-affér már majdnem teljesen elsímul Kitiúnt, hogy József főherceg nem Ballagi Aladár beszéde miatt hagyta ott az ünnepeket, hanem azért, mert előre bejelentette, hogy előbb megy el. Ballagi Aladár pedig kijelentette, hogy eszé ágában sem volt megbántani József főherceget, hiszen az a főherceg ma éppen olyan népszerű Magyarországon, mint a boldogult édesapja volt. Szóval az affér elsímul, senki sem beszélt róla, amikor néhány egyesület — köztük a Petőfi Társaság — hirtelen lojalitási göröcsöket kapott s ezeket csak úgy tudta csillapítani, hogy József főherceghez üdvözlő és felháborodást kifejező táviratot küldött. (Persze arról gyorsan gondoskodtak, hogy a táviratokat a lapok közöljék.) Ez a tolokodás elmaradhatott volna! József főhercegnek igazán nincsen szüksége arra, hogy egyesületek a támogatásukról biztosítsák. Különösen kár volt a Petőfi Társaság nevét ide bekeverni. Ez a társaság, — nem szólva arról, hogy Petőfi nevét viseli — irodalmi társaság s így semmi körülmények között sem szabad politikai fölhevülésekbe belevinni.

A Kossuth-szobor elhelyezési próbája az Országház téren

Tandesczkó a Kossuth-szobor elhelyezéséről. Balról jobbra: Lyka Károly, Szentgyörgyi István, Kertész K. Róbert

— Az olaszliszakai hamis milliőről. Annakidején hírt adtunk arról, hogy a debreceni ítéletábla Perjessy-tanácsa foglalkozott az olaszliszakai hamis milliőrök ügyében. Bettelheim Sándor bankigazgató szerepével. Ezzel kapcsolatban megírtuk, hogy a bankigazgatót vád alá helyezték, mert többek jelenlétében néhány darabot elégetett a hamis bankjegyekből. Bettelheim Sándor bankigazgató most annak közlését kéri, hogy őt nem tartóztatták le s a debreceni ítéletábla előtt nem nyert megállapítást, hogy néhány darabot elégetett volna az olaszliszakai milliőrök közül.

— A badgasteni Weismayr-Hotel — mint közlik — az idei szezonban már teljesen modernül átalakítva áll a fürdőközség rendelkezésére.

Kétszobás uccai

lakást, belterületen, lelépéssel átveszek
Ajánlatokat: Teljes komforttal, jellegre, ösvetítők kizárásával, a kiadóba kérek.

— A soproni bicsérdysták vezére szerint a sajtó és az orvosok teszik tönkre a bicsérdyzmust Magyarországon. Ügylátszik a bicsérdyzmus főfészeke Csonkamagyarországon mégis csak Sopronban van. Sopron adta az első szenzációt a bicsérdyzmussal kapcsolatban, amikor nemrég egy soproni fiatalember, állítólagos túlzott datolyafogyasztás — tehát nem eléggé koplaló bicsérdyzmus — miatt meghalt, most pedig abban jár elől Sopron városa, hogy húsvét hétfőjén ott fogják megtartani az első nagyszabású Bicsérdy-propaganda-előadást. Aladics Zoltán, a soproni bicsérdysták vezére, aki a nagyszabású előadást rendezti, egy soproni újságírónak kijelentette, hogy tisztában van azzal, hogy milyen nehéz feladatra vállalkozik.

— Érveim azonban olyan meggyőzőek lesznek, — folytatta Aladics — hogy mindenki, aki csak akarja, meg fogja érteni. Aki a bicsérdyzmus követésekor túlesik a koplalási krízisen, az testben és lélekben gyarapodni kezd és viruló egészségnek örvend.

A vezér ezután haragosan kikelt a sajtó ellen, amely mesterien elferdíti a »Mester tanait. Kijelentette, hogy a bicsérdysta is eszik, sőt jól is lakik, csak éppen annak rendje és módja szerint. Végül még az orvosokról is jentette ki, hogy azok még a sajtónál is nagyobb ellenségei a Mester tanításainak, azután megindult a soproni zöldseggipiac felé, hogy megfelelő táplálékot vásároljon és ebből merítsen erőt húsvéthétfői nagy feladatához.

— Házasság. Özv. Moresko Zsigmondné született Lichtenstein Jolly Bécs és Rdez Ferenc Arad, 1926 március 27-én házasságot kötöttek.

Zólyomi Mária és Halász Károly a mai napon házasságot kötöttek. (Mindkét külön értesítés helyett.)

— Az olasz Karlsbadnak nevezik Montecatini fürdőhelyet, amely Firenze közelében fekszik, a Nievole csodaszép völgyében. Montecatini gyógyforrásait hetven évvel ezelőtt fedezték fel, ezeknek a gyógyvizeknek a gyomor- és bélbántalmak gyógyításában bámulatos hatásuk van. Ma már nemcsak az olaszok látogatják sűrűn a Karlsbaddal teljesen egyenértékű fürdőt, hanem a világ minden részéből tömegesen keresi fel a nagyközséget. A vendégek száma 1925. már 180.000-re emelkedett. Ötven négyzetkilométeres park veszi körül a gyönyörű fekvésű fürdőhelyet, amelynek teljén 200 szaloda és penzió nyújtja a legnagyobb kényelmet. Az árak igen mérsékelték, a vonatösszeköttetés Udinán és Triestben át elsőrangú. Prospektust Az Est-re való hivatkozással magyar, német, olasz, vagy francia nyelven a következő címen kell kérni: Associazione Pro Bagni. — Montecatini (Italia.)

— Az alpári gyermekgyilkosság ügyében letartóztatták Verebely Sándor gazdálkodót. A titokzatos alpári gyermekgyilkosság ügyében a legnagyobb eréllyel folyik a nyomozás. Tegnap megírtuk, hogy nem kéjgyilkosságról van szó. A nyomozás eddigi adatai még a következőket tisztázták: A padláson megzavart ismeretlen egyén lopni akart. Valószínűleg tudta, hogy Vargánál nagyobb összeg van és az alkalmas pillanatra várt, lehet, hogy a kis Annuska megzavarta és ekkor végzett a szerencsétlennel.

Elfogták Verebely Sándor alpári fiatalembert, akit a büntett elkövetésével gyanúsítanak. Állítólag ő volt az a férfi, aki a padláson járt. Eleinte nem ismerték fel sem Varga, sem a szomszédok. A csendőrök azonban Verebely lakásán találtak egy ruhát, amelyre ráíletett a szentannak leírása. Atöltöztették Verebelyt s ebben az újabb öltözékben Sósék, Vargáék szomszédjai, határozottan ráismeretek a padlásról távozó ismeretlen férfit. Verebely Sándort nyomban bekísérték a kecskeméti ügyészség fogházába. Még mindig gyanús azonban az apa szerepe is, aki egy szóval sem vonta kérdőre a padláson tartózkodó férfit. Az apa idevonatkozólag ma sem tud kielégítő választ adni. Az elfogott Verebely sorsáról ma dönt a kecskeméti vizsgálóbíró.

— »Feleknek szigorúan tilos.« (Panaszos levél.) Örömmel olvastam Az Est egyik legutóbbi számában arról a közel jövőben kiadandó miniszteri intézkedésről, amely az állami tisztviselőknek udvarias bánásmódot ír körül: a közönséggel szemben. Nekem, akinek csaknem naponta dolgom van a közhivatalokban, egyelőre még kevesebb is elég volna, mint amennyivel az a megígért intézkedés kecsket. Szerény kispolgár vagyok és ahelyett az áhitott égi manna helyett, amit nyugat-európai udvarlásságnak neveznek, egy kis szabad dohányzással is beérném, vagy legalább is annyival, hogy ha már nekem, alázatos félnek, nem szabad a hivatalnok urak szobáiban dohányoznom. Ék se fújhasák olyan szuverén göggel az orom alá saját pipáik füstjét, amelynek felhőibe burkolózva mint megannyi Jupiternek, vagy legalább is kisistenek mennydöröghetnek felém.

Főleg pedig azt szeretném szerényen szövé tenni, hogy a Magyar Nemzeti Bank szabadságtéri palotájában a fentebb jelzett megkülönböztetés még szigorú, kifüggesztett táblákon külön ki is van írva, még pedig lépten-nyomon, több helyen és a pénztárterem falán. A táblán ez a kemény intelem olvasható: »A dohányzás a felek részére szigorúan tilos.« Azt hiszem, mélyen tisztelt Szerkesztő úr, nem túlzott érzékenység, ha azt állítom, hogy a legszerényebb és legalázatosabb hajlandóságú polgári lélekben is megmozdul valami elkéserevésféle, ha még egy ilyen felírást is le kell nyelnie a hivatali rekeszekből kituduló hivatalos dohányfüst mellé. (Aláírás.)

Del-Ka Hungaria
VI. Erzsébet-körút 28.
VII. Rákóczi-út 6. sz.

húsvéti rumlija!

Nagyétel elsőrendű gyermekcipő, egész és fél, igen olcsó árban!

Varrott fekete csattos és pántos divatcipő 245
Ugyanaz lakk 295, drapp és barna szíjben 285

Finom drapp sevrő pántos vagy csattos divatcipő 325
Ugyanaz Krokóban mogoró-lakk díszrel 335

Elsőrendű rámanvarrott fekete és barna női Trotter-cipő csattal 285
Fekete és barna egyes pár női félcipő 180

Elsőrendű rámanvarrott barna és fekete férfi magascipő 295
Ugyanaz szegcs, fekete férfi magascipő 250

Legújabb párizsi női divatcipő

Minden cipőhöz megfelelő harisnya a legolcsóbban!

— Olcsóbbodás, amiben nincs köszönet. A postatarifa olcsóbb lett. Ezt az olcsóbbodást ugyan csak nagytöbbséggel lehet észrevenni, mindamellett tudomásul vesszük a jószándékot. De mit ér ez a jószándék, amikor az olcsóbbodásnak már nem lehet kellő hatása? Mit ér az, ha a telefon felszerelési díja kisebb és az átírási díj is kisebb, amikor nem szerelnek föl többé telefont és nem írnak át telefont. Hiszen a kereskedelem, ipar és vállalkozás majdnem a zérus pontot érte el (a telefonokat visszaadják, a levelezés kisebb), mi haszna van annak, ha most jön az olcsóbbodás? Bezzeg akkor, amikor volt még némi vér a gazdasági életben, akkor drágítottak, drágítottak és drágítottak s elérték azt, hogy a gazdasági élet ereit lassanként kiszáradtassák. Azzal, hogy most néhány koronával leszállítják a tarifát, nem támasztják fel a halottat. Akkor kellett volna előrelátóbbnak lenni, akkor kellett volna az intő szóra hallgatni.

— Rockefeller megválasztották Versailles diszpólgárává. Párisból jelentik lapunknak: A versaillesi közönségi képviselőtestület a város diszpólgárságával tette ki Rockefellert, aki két év előtt tízmillió frankot adományozott a versaillesi kastély restaurálására. Meghívták az amerikai milliárdost, hogy ünnepies közgyűlés keretében személyesen vegye át a díszlevelet.

— Semmering. Mérsékelt tavaszi árak. Teljes üzem.

Giacomo Matteotti, a meggyilkolt olasz szocialista képviselő, kinek gyilkosai fölött most ítéleket

— A hosszú haját foghózzal büntetik a cseh hadseregben. Prágai tudósítók jelentik: A cseh kormány nem egy minisztere nyíltan vallotta magát a régi uralom idején antimilitaristának, a törvényhozás többsége is ilyen hajlandóságot árult el, de azért nem sikerült az új cseh nemzeti hadsereg vezetéséből kizárni a „copiót”. Jellemző példája ennek az az olmtüzi eset, amelyről ma adnak hírt a lapok. Olmtüzen a 2. számú műszaki ezred 40 közlegényét 3-6 havi foghózzal ítélték a katonai törvényszék, mert nem akarták a hajukat rövidre nyírni, mint ahogy a katonai szabályzat előírja. Nem azért kaptak némelyek csak félannyi büntetést, mint a többiek, mintha az ítéletet a vádlottak hajának hosszúsága szerint mérte volna a katonai törvényszék; hanem tekintetbe kellett venni — mondja az ítélet megokolása — az egyes katonák előbbi viselkedését, büntetett előéletét és nevezetesen azt, hogy mostani engedelmességükkel hazafiatlan érzésükről milyen mértékben tettek tanuságot.

— Sir egy kislány a Duna partján... Ma éjszaka a Szilágyi Dezso téren szolgálatot teljesítő rendőr észrevette, hogy a Duna alsó rakodópartján egy fiatal leány sírdogál. A rendőr figyelte a leányt és az utolsó pillanatban akadályozta meg, hogy a Dunába ugorjon. Bekísérte a főkapitányságra, ahol miután öngyilkossági szándékáról nem akart lemondani, saját érdekében őrizetbe vették.

— Husvét a Balatonon. A Balaton-tavi Gözhajózási Társulat április hónap 1-6-ig bezárólag Siófok, Balatonfüred és Tihany között a Déli vasút vonatalhoz csatlakozóan járatokat tart fenn. Indulás Siófokról 11 óra 45 perckor, vissza Balatonfüredre 16 óra 10 perckor, úgyhogy a Balaton levegőjén, Balatonfüreden és Tihanyban való hosszabb tartózkodás után már az aznapi visszatérés is lehetővé van téve mind Budapestre, mind pedig Székesfehérvárra, Kaposvárra és Nagykanizsára. Ezen járatokra rendkívül mérsékelt áru menetérték jegyek adtak ki.

— Kiutasították a „Times” tudósítóját Konstantinápolyból. Londonból táviratozzák: Konstantinápolyi jelentés szerint a Times tudósítóját az a görög hatóságok parancsára kiutasították. A honvédelmi miniszter kijelentette, hogy minden tudósító ellen ugyanolyan jogokat kell érvényesíteni, ha valótlan jelentéseket közölnek, amelyek alkalmasak arra, hogy gyűlölséget keltsenek és az ország nyugalma megzavarják.

— Ellopott gyémántkarkötő. Bordege Alfrédné, francia őrnagy felesége feljelentést tett a főkapitányságon, hogy Mester uca 1. szám alatti lakásán a vitrinből ismeretlen tettes ellopta 50 millió koronát érő, négy nagy briliánsal díszített gyémántkarkötőt. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Károlyok garázdálkodása a Sargatengeren. Hongkongból jelentik a Daily Mail-nak: Utasoknak öltözött tengeri rablók Sanghaj és Kanton között megtámadták a China Merchants Company egyik gőzösét. Az utasokat, akik között több amerikai kivándorló is volt, kötelekkel összekötötték és minden pénzükből és ingóságukból kifosztották. A kivándorlóknál tekintélyes összegeket találtak; zsákmányuk mintegy 12.000 font sterling volt.

— A Konstantinápolyban élő magyarok, helyesebben a „Hungaria” konstantinápolyi magyar egyesület március 18-án este a konstantinápolyi „Tokatlan” szálló összes termében nagy táncpalotával egybekötött teastélyt rendezett. A konstantinápolyi magyar bálon megjelentek az amerikai, angol, német, osztrák, hollandiai, olasz, spanyol követelek. A bált a „Kiskertben” tudóbabám című esztrádossal nyitották meg. A török lapok megállapítása szerint a magyar bál idén a legjobban sikerült konstantinápolyi bál volt.

— Gázol a villamos és a vonat. Az Erzsébet hidon egy villamos elütötte Schéfer János háziszolgáját; a Kerepesi úton a helyi érdekű villamos elgázolta özvegy Czinek Ferencné napszámosnét. — A kőbányai felsőpályarendőrnél egy mozdony elgázolta Somodi Gyula 10 éves tanítót, aki a sínek között akart átszaladni. Mindhármukat súlyos állapotban szállították a mentők a kórházba.

Minden asszony vigye el az urát

»Az alvó férfi«

heza

Vígszínházba

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZAK MA ESTI ELŐADÁSAI:

OPERAHAZ: *A Rajna kincse* (A. bérlet 28. szám. A Wagner-ciklus I. estje: 7).
 NEMZETI SZÍNHÁZ: *A Jézus Krisztusról szóló Igazi Passió* (3 és 7).
 KAMARASZÍNHÁZ: *Elzevir* (1/8).
 VIGSZÍNHÁZ: *Az alvó férj* (1/8).
 MAGYAR SZÍNHÁZ: *Dr. Szabó Juci* (1/8).
 RENAISSANCE SZÍNHÁZ: *Csitri* (1/8).
 BELVÁROSI SZÍNHÁZ: *Az ártatlan Don Juan* (E színpadon először: 1/8).
 KIRÁLY SZÍNHÁZ: *A királyné rózsája* (1/8).
 VÁROSI SZÍNHÁZ: *Csókos asszony* (1/8).
 FŐVÁROSI OPERETT SZÍNHÁZ: *Nincs előadás.*
 ANDRÁSSY UTI SZÍNHÁZ: *Katalin; Egy éj az Aranybogarban, Krumplikapálds; A krakéler. Hovay, Kökény, Vaszary, Békeffy, Boross, Radó és Fekete magánzámai* (1/9).
 ROYAL ORFEUM: *A Teréz körúti Színpad vendégjátéka. Anonymus; Vihar a Balatonon; Ez nem egy revü* (1/9).
 PAPANAGY kezdete 11 órakor.
 KIS KOMÉDIA: *Die Klabriasparchie* (8).
 Holnap, Nagypénteken, egyik színház sem tart előadást.

** Egy hadonászó úr a Vígyszínházban. A minap Szenes Béla *Az alvó férj*-ét játszották a Vigben. Tele volt a nézőtér és a felvonás közben a közönség kitódult a foyerbe. Az egyik páholy előtt valóságos csoportosulás keletkezett és mindenkinek feltűnt, hogy egy idegesen hadonászó és kiabáló úr beszélget ott egy társasággal. Felűnésteltető volt ez a társalgás, a közönség figyelmesen hallgatta, de nem tudta senki, aki kiabál az nem más, mint Ernst Mayer híres angol színigazgató, aki végignézte *Az alvó férj* előadását és arról tartott egy külön, hangos, lelkes előadást. Így beszélt:

— Voltam már sok külföldi színházban, láttam kitűnő darabokat, de kijelenthetem, hogy ilyen előadáshoz ritkán volt szerencsém. Azt, amit itt a Vígyszínház együttese produkál, alig produkálhatja a világ egyetlen színháza is. Például az első felvonás kezdője beállításában, elgondolásában és megrendezésében egyedülálló. A szereplők? Mit mondhatok róluk? *Gombaszögi* Frida asszony olyan előkelő, olyan elegáns és decens, hogy amilyen figurát színpadon még keveset láttam. *Góthné* és *Gazzi* Mariskát szintén megértettem. Éreztem, hogy mit mondanak és mulatnom kellett rajtuk. És milyen színészek a férfiszereplők!! Nem hiszem, hogy ezt a darabot különben eljátszák akárhol is. Az *Antoniát* sem tudták sehosem jobban játszani, mint Budapestben.

Az előadás közönsége persze helyeselt mindannak, amit Ernst Mayer mondott, az igazgató azután bizonyosságot tett, hogy tényleg őszintén beszélt, mert alig győzött gratulálni a szereplőknek.

** Zádor Dezső Münchenben. A magyar származású, Németországban működő kamaraénekest, Zádor Dezsőt meghívták az idei müncheni ünnepi játékokra, a Prinzregenten Theaterba. Wagner *Ring*-jében fog fellépni, minden egyes darabban Alberich szerepét játszva, utána pedig a *Parsifal*-ban Klingsort fogja énekelni.

** Berlinben is? Csak a múlt pénteken volt Bécsben Kálmán Imre új operettjének, a *Cirkusz-princezsin*-nek a premierje és a berlini *Metropol Theater* már most lekötötte a darabot a maga részére. A német színház a jövő színiévi Kálmán Imre operettjével fogja megnyitni.

** A »Magyar Színpad« Wagner-albumfüzete. Mint a Nemzeti Színház Herczeg-ciklusához és Shakespeare-ciklusához, az Operaház ma este kezdődő Wagner-ciklusához is kiadott a Magyar Színpad Erényi Nándor kollegánk szerkesztésében egy tartalmas albumfüzetet, amelyet a lap a ciklus mind a tíz előadásán ingyen mellékelni ad ajándékba az Operaház közönségének. Radnai Miklósnak, Márkus Lászlónak, Cserna Andornak Wagner Richárdra és műveinek előadására vonatkozó tanulmányain, Lányi Viktor új Wagner-fordításán és az operaházi Wagner-műsorra vonatkozó cikkeken és összefoglalásokon kívül sok kép és rajz mutatja be a gazdag albumfüzetben a ciklus főszereplőit, vendégművészeit, dirigensét, rendezőit, a Wagner-előadások díszleteit és régi színlapjait. Jó kalauz az elegáns és izléses albumfüzet, amely az *Athenaeum* nyomda-művészetét dicséri, a Wagner-estékhöz.

** Opera — Georg Kaiser szövegére. Georg Kaiser szövegére írt operát *Der Protagonist* címen Kurt Weill, egy fiatal zeneszerző. A drezdai operaházban került színre az egyfelvonásos opera. Újat akart adni a zeneszerző, mint ahogy újat akart és akar adni Georg Kaiser is minden drámájában. Az operát akarta megmenteni, mint ahogy Georg Kaiserék a drámát próbálják megmenteni már évek óta. Egy Shakespeare-korabeli színészről szól az opera, egy színészből, aki megőrült és örülten játsza el utolsó nagy szerepét. Érdekes ennek az operának a felfogása, érdekes és újszerű a hangszerele is és vannak benne fura groteszk részek, amik mindenkinek tetszettek. A közönség megtapsolta az előadást.

** Plasinszky Pepi filmen. Plasinszky Pepi, az Operaház prima-balerinája megállapodott az egyik filmgyárral, hogy a nyár folyamán egy Budapestben készülő filmben egy táncos főszerepet fog alakítani. A próbafelvétel már megtörtént jó eredménnyel.

** Wilde-rencszász. A beclit Residentz Theater nemrégiben matiné-sorozat kezdett. Vasárnap délelőttönként angol darabokat adnak elő angol szöveggel. A sorozat harmadik előadásaként Wilde Oszkár *Bumby* című vígjátékát adták elő. A nézőtér zsúfolásig megtelt, az előadásnak nagy sikere volt. Érdekes, hogy Németországban és Bécsben mostanában, szinte azelőtt lehetne mondani. Wilde-rencszász van. Sorra adják elő Wilde Oszkár társadalmi darabjait. A németekre hatásosak vannak Wilde paradoxjai és eredeti szabad felfogása a szerelemről.

** A Mauretánian. Szirmai Albert, a jeles magyar zeneszerző napokkal ezelőtt elutazott Budapestről és Amerikába ment, hogy ottani szerződéses kötelezettségeinek eleget tegyen. Levél hozott tőle a posta. Így ír:

— 28-án már a Mauretánian vagyok és hajórom tovább. Üdvözlöm a pestieket.

CORVIN SZÍNHÁZ

ma, csütörtöki ünnepi premierjének műsora:

- Magyar, Angol híradó
- Le az álarccal
Felmegény 8 felvonásban.
Főszereplő: Antonio Moreno. (Star-film)
- Nyitány
Bízet: Carmon. Vezényli: Fenyvessy Árpád
- Plasinszky Pepi személyes fellépte
Balett Delibes: Coppélia-ból
a) Meissem porcellán
b) Valse lente
- SALLY
Burlesk vígjáték 8 felvonásban. (Cosmos-film)
Főszereplő: Colleen Moore

Előadások ma 1/7 és 9 órakor

** Mozi lesz, vagy nem lesz mozi?
Napokkal ezelőtt megírtuk és a szezon folyamán állandóan híreszteltek azt, hogy a Renaissance Színházból szeptember elsejétől kezdve mozi lesz. Ezeknek a híreknek, amelyek egyelőre valószínűtlenül hangzanak, azok a tárgyalások képezik alapját, amelyeket a Rádium filmipari rt. folytat a Renaissance Színházat bérlő részvénytársasággal. Ezek a tárgyalások a legutóbbi időig a megegyezés reményével folytak, azonban legutóbb eredmény nélkül félbeszakadtak. Nemrégiben Budapesten járt Kolovrat gróf, a bécsi Sascha filmgyár elnöke, amely anyavállalata a Rádiumnak, ekkor tárgyalt a Renaissance Színházat bérlő érdekeltséggel, amely eredménytelenül végződött. Most a két fél között per folyik. A Rádium szerződésfelbontási és kilakoltatási pert folytat a Renaissance ellen. Mi lesz az eredmény? Nem tudni. Lehet, hogy mégis megegyeznek a szezon végére.

** Strauss Richard zenekari tréfája.
Bécsből jelenti tudósítónk: Tegnap este a bécsi rádióműsor Strauss Richardot hirdette azzal, hogy zongorán fogja kísérni Steiner Ferenc kamaraénekest, aki Strauss-dalokat ad elő. A híres komponista a kitűzött időnél jóval korábban jelent meg a rádió-koncert helyiségében, ahol éppen Mozart Esz-dur szimfóniáját kezdte előadni a zenekar. Gondolt egyet Strauss Richard, odaült a két dob elé s vállalta, hogy a dobos tételét ő fogja játszani. Kitűnő dobosnak bizonyult és mind a két dobot nagyszerűen verte, a végén Heger Robert karmester nem győzött neki gratulálni. Csak a zenekar dobosa találta rajta kivételt valót és fanyarul jegyezte meg: Mozart-tal még csak megbirkózik Strauss Richard a dobon, de akkor mutassa meg, hogy ért a dohoz, ha Strauss Richardnak Halál és Megdicsőülés című szimfónikus költeményéből kell a dobtételt eljátszania.

A sok ezer rádióelőfizetőnek természetesen sejtelve sem volt, hogy az Esz-dur szimfóniában Strauss Richard forgatta a dobtételt. A következő számnál bejelentették, hogy Strauss Richard dalait Steiner Ferenc kamaraénekes adja elő és maga a komponista kíséri zongorán.

** Mi lesz ma este? Az igazgatók kimondták, hogy nem kell kollektív szerződés. Még ki sem mondták, már a színészek is határoztak, hogy hát mit kollektívizunk, mit vitatkozunk, amikor száz kollektív szerződés ellenére is minden úgy történik, ahogy az igazgató vagy ahogy a színész akarja. Most az egyéni szerződések alapjára helyezkedett mind a két fél. A Színes Szövetség választmánya ma este fog ülésezni ebben az ügyben. Meg fogják állapítani, hogy hogyan alkalmazták a jövőre ezeket az egyéni szerződéseket, azonkívül pedig megbeszélnek azokat a teendőket, amelyekkel védeni akarják érdekeiket az igazgatókkal szemben.

Fitzner Alisz amerikai származású táncosnő, akit John Goodrich amerikai diák Berlinben egy bérkocsiban féltékenységből agyonlőtt. A táncosnő a berlini Grosses Schauspielhaus revüjében lépett fel legutóbb.

** A zenészek és a Fővárosi Operett Színház. Tisztelettel kérjük az alábbi közlemény szíves közzétételét: Alulírott zenekar kijelenti, hogy ezideig semmilyen, a jelenlegi munkahelyén kívüli működésre kötelező szerződést senkivel nem kötött és így szerződési kötelezettségeiben előírt minden időben a Fővárosi Operett Színház rendelkezésére áll. Kiváló tisztelettel: Országos Magyar Zenész Szövetség.

** Matiné. A Budapesti Színészek Szövetségének Sportklubja javára vasárnap délelőtt tizenegy órakor matiné rendeznek a Városi Színházban, amelyen csaknem valamennyi színészünk résztvesz és az Operaház balett-kara is résztvesz.

SZÍNHÁZAK, KABAREK, VARIETÉK ÉS MOZIK KÖZLEMÉNYEI:

* Gisela Werbezirk Budapesten. (Kacagató esték a Fővárosi Operett Színházban.) A bécsi Burgtheater tagjainak két estére terjedő vendégzereplését, amelynek során szombaton Claude Roger Marx vígjátéka, Marie, oder: Auf sanfte Art kerül színpadra, vasárnap pedig vidám Burgtheater-estét rendeznek, a következő estéken Gisela Werbezirk, a német színpad leghíresebb komikájának és társulatának vendégjátéka követi. Gisela Werbezirk, akinek neve valósággal fogalommá lett, a groteszk és mulatságos alakítóerő megtestesülése, azokat a könnyű kacagató szindarabokat hozza el, amelyekben legnagyobb sikerrel érte el. Testere szabott szerepeket játszik, amelyek révén világhírűvé lett. Hétfőn, április 5-én és kedden, április 6-án bemutatóra kerül Hulda Pessi in Venedig, Emil Gölz és Arnold Gölz háromfelvonásos burleszkje. A kitűnő együttest Eugen Jensen rendező vezeti, aki egyúttal az egyik főszerepet játssza. Szerdán Friedmann és Nerz új vígjátéka: Mama Pelikan szerepel a műsoron. Ez a kacagató ujdonság néhány héttel ezelőtt került bemutatásra Bécsben és az eredeti szereposztásban fogják játszani nálunk is. Gisela Werbezirk adja a címszerepet, egy pompás humorral megfigyelt kereskedőasszonyt. Csütörtökön, április 8-án az Epstein's Witwe (Epstein övegye) kerül bemutatásra Gisela Werbezirkkel a vezető női szerepben. Ezt a komédiát is a Gölz-fivérek írták, akik ennek a mulatságos műfajnak legkiválóbb specialistái. A Fővárosi Operett Színház pénztárai valamennyi előadás jegyeit rendező helyre árusítják.

* A Belvárosi Színház húsvétija: Szombat: Az ártatlan Don Juan. Vasárnap este: Holnap reggel. Vasárnap délután: Szerelmek és Halál játéka (mérésékelt helyárak). Hétfő este: Holnap reggel. Hétfő délután: X. Y. és neje (mérésékelt helyárak).

** »Párizsi kirakats.« (A Magyar Színház vidám operettje.) A jövő hét péntekjén, április 9-én mutatja be a Magyar Színház a Párizsi kirakats-ot, amely Mannequins címen ma mint a világ legvidámabb és legnépszerűbb operettje járja be Európa és Amerika színpadait. A Párizsi kirakats szövege vidám remekmű, bűbájosan merész francia vígjáték, amely zene nélkül is diadallal állna meg helyét a színpadon. A páratlanul ötletes és vidám szöveget páratlanul ötletes, friss, pezsgő párizsi muzsika kíséri, amelynek minden száma sláger, minden üteme népszerűsége születte. A Magyar Színház a legjobb előadásban hozza a Párizsi kirakats-ot, Titkos Ilona, Törzs Jenő, Csontos Gyula ragyogó hármasa ebben a vidám zenés játékban már maga is a legnagyobb színházi pikantéria. A közönség feszült várakozással nézi a Párizsi kirakats bemutatóját.

* Városi Színház. Ma, csütörtök este: Csókos asszony. Nagyszombat este: Csókos asszony. Húsvétvasárnap délután: Csókos asszony. Húsvétvasárnap este: Csókos asszony. Húsvéthétfő délután: 1000 év. Húsvéthétfő este: Csókos asszony.

* Magyar Színház — húsvét vasárnap délután — Peer Gynt — Ibsen remeke — Grieg kísérőzenéje — Törzs Jenő a címszerepben — mérsékelt helyárak.

* A Renaissance Színház húsvétija: Szombat: Marika. Vasárnap este: Csitri. Vasárnap délután: Marika (mérésékelt helyárak). Hétfő este: Csitri. Hétfő délután: Marika (mérésékelt helyárak).

* Fővárosi Beketow Cirkusz nagyszombat, április 3-án este 7/8 órakor fényes megnyitó előadás, húsvét vasárnap és hétfőn délután 4 órakor és este 7/8 órakor előadás. Telefon L 919-35.

Húsvétvasárnap húsvéthétfőn délutáni előadás a Royal Orfeum-ban

Jegyek 8-55 ezer koronáig Mérsékelt helyárak

80.000 ember látta eddig a **Csókos asszony-t** a Városi Színházban

* A »Dr. Szabó Juci« harmadik jubileuma. Már csak pár előadás választja el a Dr. Szabó Jucit, Fodor László remek vígjátékát, az idei budapesti szezon legnagyobb sikerét a 75-ik előadás manapság igazán ritka jubileumától. Dr. Szabó Juci, amely változatlanul áll a közönség érdeklődésének homlokterében, minden este színre kerül a Magyar Színházban, mégpedig a premier csodálatos együttesével: Titkos Ilonával, Törzs Jenővel, Csontos Gyulával, T. Forray Rózsival, Tóth Bóskével. A Párizsi kirakats bemutatójáig minden este Dr. Szabó Juci kerül színre.

* Hegedüs Gyula, Honthy Hanna, Somogyi Nusi, Sziklay József, Kabos Gyula, Horti, Kompóthy játsszák a Csókos asszony főszerepeit a Városi Színházban. Minden este és vasárnap délután is a szenzációs sikerű Zerkovitz — Szilágyi-operett kerül színre.

ASTOR mozgószínház
VII, Akácfa ucca 4. sz., 4. Nemzeti Színház mellett
Telefon: József 78-63.

A francia filmgyártás remeke.
Hugo Viktor világhírű regénye filmen, két részben

ANYOMORULTAK

Előadások 5, 7, 8, 10 óra. Jegyelővétel d. e. 11-1-ig

**Chaplin itt
Chaplin ott
Chaplin mindenütt**

Az Aranyláz
ma látható a következő mozgóban:

Belvárosi Bodograph Eldorado Fészek Fortuna	Fővárosi Nép Nyugat Olympia Winkler
---	---

(Radius-film)

Nyugat-mozgó
VI. ker., Teréz körút 41. sz.

**Chaplin
Aranyláz**
Corinne Griffith
Mit vár egy menyasszony

PALACE * TIVOLI

Premier ma!

Harry Piel
legújabb bravórfilmje

Kaland az éjjeli expresszen
Gaumont-film

Azonkívül:
A férfi sorsa a nő | A cirkuszdémon

Főszereplő: Minda Zenty Mária
Főszereplő: Ellen Richter

Előadások mindkét mozgószínházban: 5, negyed 8 és fél 10 órakor

**Aranyláz
Chaplin**
ma az
Olympiában

Előadások: 4, 6, 7, 8 és 10 órakor

A szezon legnagyobb filmsikere

A farkasok csodája
(Le miracle des loups)
a francia filmgyártás halhatatlan remeke
8 felvonásban. (Star-film)
és a kitűnő burleszkműsor

Bitfboy mint zsoké
Kacagató burleszk

Sicc mint üzletember
Amerikai burleszk.

Kizárólag a
Kamarában
Előadások: 4, 6, 8 és 10 órakor

* A névtelen asszony — P. Márkus Emília. »A névtelen asszony«. Bisson szenzációs drámája, amely több mint 200 előadást ért el a Magyar Színházban, huszvéthétén délután kerül színre, ezúttal is P. Márkus Emíliával, aki művészi pályájának emlékezetes sikerét aratta ebben a szenzációs darabban. Rajtakivül még Tarnay Ernő, Z. Molnár, Stella, Vándory, Réthey, Rubinyi vesznek részt az előadásban. Mérsékelt helyárak.

HANGVERSENY, ELŐADÁS

* Az Andrássy úti Színház huszvéti! Huszvéti vasárnap és hétfőn két-két előadásban kerül színre a példátlanul nagy sikert aratott új műsor. Délutáni helyárak 15—45.000 koronáig. Már csak néhány jegy kapható.

* Feld Irén, a kiváló író és művész, hosszú külföldi vendéglátása után április 11-én lép ismét a közönség elé. Rendkívül népszerűvé vált csevegéseit páratlan érdeklődéssel várja a közönség. Az estén Szalms Piroska zongoraművész is fellép. Jegyek Harmoniánál és a Zeneakadémián.

* A »Harmonia« nagy hangversenyei: K. Durigo Ilona kamaranékesnő dalestéje április 14-én.

Ivogni Mária kamaranékesnő ária és dalestéje április 30-án.

A Berliner Philharmonisches Orchester két estéje Furtwänglerrel május 11-én és 12-én.

* Dohnányi Ernő az operaházi kamarazenekar kíséretével április 9-én játszik a Zeneakadémián. (1/9. Thalia.)

* Dullien Klára az operaházi kamarazenekar kíséretével április 9-én játszik a Zeneakadémián. (1/9. Thalia.)

MOZI

* Aranyláz, főszereplő Charlie Chaplin, esztörtékön az Olympiában látható.

* A MOZGÓFENYKÉPSZÍNHÁZAK MAI MŰSORA. **ANDRÁSSY ÚTI MOZGÓ** (Csengery u. 39. Andrássy út sarkán). *Az orosz úgri* (Ellinor Glyn: »Sphinx« című regénye filmen, 7 felv.) — *Világcsaló* (kalandos filmjáték 7 felvonásban, főszerepben Bánky Vilma). (Előadások 5 órától folytatólagoak). — **ASTOR MOZGÓSZÍNHÁZ** (Akácia ucca 4. Rákóczi út sarkán; a Nemzeti Színházzal szemben. Telefon: 78—03): Hugo Viktor legnagyobb regénye: *A nyomorultak* (két rész, 16 felv., mindkét rész egy előadásban, fősz. Sandra Milowanov és Gabriel Gabrio). (Előadások kezdete 5, 7/8, 10 órakor). — **BELVÁROSI MOZGÓ** (Tel.: J. 153—88): *Aranyláz* (tragikomédia, 10 felv., fősz. Charlie Chaplin) — *A vérvirágok* (dráma 7 felv., fősz. Dorothy Gish és Richard Barthelmus) — *Híradók*. (Kezdete (A-terem 6, B-terem 5, 7, 10). — **BODOGRAPH MOZGÓ** (József körút 69. Telefon: J. 81—76): *Az aranyláz* (tragikomédia 10 felv., fősz. Charlie Chaplin) — *A rózsavirág* (Stranuss Richard világhírű operettje filmen, 10 felv.). (Kezdete 5, 7, 10 órakor). — **CAPITOL** (Filmpalota, keleti pályaudvar mellett. Tel.: J. 43—37): *Az ördög nem alszik!* (vidám történet 8 felv., fősz. Constance Talmadge és Ronald Colman) — *Vadnyugati karnevál* (kalandorkép 6 felv., fősz. Tom Mix) — *Számi és Miama* (Fox-burleszk 2 felv.) *Csak a fejét* (Fox-burleszk 2 felv.) (Előadások kezdete 5, 7, 9 órakor). — **CORSO MOZI** (Váci u. 9. Tel.: 69—09): *A 13-as bérkocsi* (filmregény 8 fejezetben, Rendezte Kertész Mihály, fősz. Lili Damita) — *No ne izéljen, doktor úr!* (francia vígjáték 7 felv., fősz. Nikolaj Rimszky) — *Híradók*. (4, 6, 8, 10). — **CORVIN SZÍNHÁZ** (Tel.: József 89—88 és József 95—84): *Sally* (burleszk-vígjáték 8 felv., fősz. Colleen Moore, Ptasinszky Pepi személyes fellépéssel) — *Le az átarcát* (filmregény 8 felv., fősz. Antonio Moreno). (Előadások 7, 9). — **DIANA MOZGÓ** (Visegrádi ucca 11/a): *Szökjünk meg, tanár úr* (vígjáték 6 felv., fősz. Zoro és Huru) — *Minden poklon át* (kalandos történet 8 felv.) (Előadások kezdete 5, 7, 10-kor). — **ELDORÁDÓ MOZI** (Népszínház u. 31. Telefon: József 31—71): *Aranyláz* (tragikomédia 10 felv., fősz. Charlie Chap-

A miniszterhez!

Az operaházi tagok nem fogadják el a felajánlott szerződéseket — B-lista vagy meggyezés?

— Az Est tudósítójától. —

Az Operaház ma olyan, mint a kavargó, zibongó méhkas. Attól függetlenül, hogy az igazgatóság új énekeseket kreál, azaz jobban mondva, akar kreálni, rendesen folynak a próbák, az előadások, a tagok azonban külön-külön kis parlamenteket alkotnak maguknak, gyűléseznek, tárgyalnak, fenyegetőznek, szolidaritást fogadnak s annyi tény, hogy az igazgatónak ebben a pillanatban halvány sejtelmé sincs arról, hogy mikor és hogyan jelenti felettes hatóságának, hogy az operaházi szerződések rendben vannak.

A létminimum körül folynak a viták, ezideig eredménytelenül.

A tagoknak sok a panasza. Az Est munkatársa beszélgetett az egyik magánénekeskel, aki a helyzetet a következőképpen változta:

— Amikor a tavalyi zürzavaros időben aláírtuk a szerződésünket, akkor azt mondták, hogy csak hozunk áldozatokat, hogy csak ne követeljünk sokat,

várjuk meg, amíg az Operaháznál korszakdőlődnak a dolgok,

akkor majd önként javítanak a helyzetünkön. Ennek az ígéretnek a reményében akkor nem szoltunk egy szót sem, engedtünk kéréseinkből, jogos igényeinkből, aláírtuk a szerződésünket és dolgoztunk, próbáltunk, megfeszített erővel.

— Mi történt most!

Gázsiredukció következett,

még azt sem akarják megadni, amit tavaly adtak. Természetesen ebbe nem mehettünk bele annál is inkább, mert a másik színház, a Nemzeti Színház tagjainak helyzete kedvezőbb a miénkénél. Minálunk például két tag van, akinek 1500 aranykorona a fizetése, ez Székelyhidy és Szende Ferenc, a Nemzetinél ezzel szemben négy tag húz ilyen gázsit. De ezzel sem törődünk,

lin) — *Váljunk el* (komédia 7 felv., fősz. Betty Boron és Adolph Menjou). (Előadások kezdete 5, 7/8, 10-kor). — **ELIT-MOZGÓ** (Vígyszínház mellett): *A három testőr* (Dumas világhírű regénye filmen, 13 felv., fősz. Douglas Fairbanks, Barbara la Marr) — *Buster és a mágnespatka* (2 felvonás). (Előadások kezdete 5, 7/8, 10-kor). — **KAMARA** (J. 140—27): *Farkasok csudája* (mirkálum 8 fejezetben, a francia filmgyártás remeke) — *Burleszk* — *Híradók*. (Előadások 4, 6, 8, 10). — **MOZGÓKÉP-OTTHON** (Telefon: Lipót 982—82): *Az ördög nem alszik!* (vidám történet 8 felv., fősz. Constance Talmadge és Ronald Colman) — *Vadnyugati karnevál* (kalandorkép 6 felv., fősz. Tom Mix) — *Számi és Miama* (Fox-burleszk 2 felv.) — *Csak a fejét!* (Fox-burleszk 2 felv.) (4, 6, 8, 10). — **NYUGAT-MOZGÓ** (Telefon: 71—62): *Aranyláz* (tragikomédia, 10 felv., fősz. Charlie Chaplin) — *Mit vár egy menyasszony* (dráma, fősz. Colline Griffith) — *Hétfőtől szerdaig* (A nyomorultak). (Előadások 4, 6, 8, 10 órakor). — **ODEON-MOZGÓ** (VII. Rottenbiller u. 27/b. J. 2—63): *Marica grófnő* (dalbetéttel) — *Szanszonszínház mimóza* — *Híradók*. (Előadások 5, 7/8 és 10-kor). — **OLYMPIA** (Erzsébet körút 26. Tel.: József 120—47): *Aranyláz* (tragikomédia 10 felv., fősz. Charlie Chaplin) — *Harry szerencséje* (amerikai burleszk 2 felv.) — *Angol Híradó*. (Előadások kezdete 4, 6, 7, 9, 10 órakor). — **OMNIA** (József körút 31. T.: J. 1—25): *A 13-as bérkocsi* (filmregény 8 fejezetben, Rendezte Kertész Mihály, fősz-

azt akartuk, hogy állapítsák meg a létminimumot. Úgy terveztük, hogy

férfiénekesekeknek 450 korona legyen a havi létminimuma, a nőknek pedig 400.

— Erről tárgyaltunk az igazgatóval és ebben szolidaritást vállaltunk, mind ezekre azonban a leghatározottabb tagadó választ kaptuk. Úgy tudjuk, hogy a Nemzeti Színház igazgatója egyttérve a tagokkal, erélyesen képviselte a színház érdekeit a kultuszminisztériumban. Erre kértük mi is az igazgatót. Legyen velünk szolidáris, tartson ki mellettünk és akkor mi is vele leszünk. Ez nem történt meg. A legutolsó összejövetelen

B-listával fenyegetőztek.

— Természetesen még ezen az alapon sem engedhetünk jogos igényeinkből, éppen ezért elhatároztuk, hogy kérésünket most már nem az igazgató előtt, hanem magasabb fórum előtt fogjuk tolmácsolni. Úgy tervezzük, hogy

a kultuszminiszterhez megyünk deputációba és tőle fogjuk kérni igényeink teljesítését.

Láthatja a nagyközönség is, hogy mi nem akarunk sokat, mi számolunk az ország súlyos helyzetével, azonban van egy minimum, amely nélkül egy operanékes nem dolgozhat, nem alkothat. Nem fogadhatunk el gázsiredukciót, akik fentartjuk az Operaházat. — Eddig csak ketten írták alá a szerződésüket. Mi valamennyien egyöntetűen arra az álláspontra helyezkedtünk, hogy ilyen körülmények között nem írunk alá semmit. Ezt inkább a kisebb fizetésű tagok érdekében tesszük, akiknek helyzete kétségtelenül olyan súlyos, hogy azon javítani kell. Öszintén szólva meglep ez a nagy szolidaritás, amely most a tagok között van, minden remény meg van arra, hogy ki is tartunk egymás mellett.

Értesülésünk szerint az Operaházban ma újabb tárgyalások lesznek, s megpróbálják, hogy még utoljára valami megoldást keressenek a békességhez. Ide tartozik az is, hogy vannak olyanok, akiknek bizonyos mérvű fizetésemelést ajánlott az igazgató, azonban ezek sem írták alá a szerződésüket.

Lili Damita) — *No ne izéljen, doktor úr!* (francia vígjáték 7 felv., fősz. Nikolaj Rimszky) — *Híradók*. (Előadások kezdete 5, 7/8, 10 órakor). — **ORIENT-MOZGÓ** (VI. Izabella ucca 65. Telefon: 150—87): *Marica grófnő* (dalbetéttel) — *Szanszonszínház mimóza* — *Híradók*. (Kezdete 5, 7, 10). — **ORION SZÍNHÁZ** (Eskü út 1. T.: J. 150—01): *Az ördög nem alszik* (vígjáték, fősz. Constance Talmadge és Ronald Colman) — *Karneval a vadnyugaton* (fősz. Tom Mix) — *Csak a fejét* (amerikai slágerburleszk) — *Számi és Miama* (slágerburleszk) — *Gaumont Híradók*. (Előadások 5, 7/8, 10). — **PALACE FILMSZÍNHÁZ** (a Newyork palotával szemben. Telefon: J. 65—23): *Kaland az éjjeli expresszen* (Harry Piel legújabb bravúrja, 10 felv.) — *A férfi sorsa a nő* (fősz. Mindszenti Mária) — *A cirkuszdémon* (artista-történet 4 felv., fősz. Ellen Richter). (Előadások kezdete 5, 7/8, 10-kor). — **ROYAL-APOLLO** (Erzsébet körút. Tel.: J. 118—94): *A 13-as bérkocsi* (filmregény 8 fejezetben, Rendezte Kertész Mihály, fősz. Lili Damita) — *No ne izéljen, doktor úr!* (francia vígjáték, 7 felv., fősz. Nikolaj Rimszky) — *Híradók*. (Előadások 5, 7/8 és 10-kor). —

Ma, csütörtökön Az ártatlan Don Juan bohózat bemutató Belvárosi Színház

TIVOLI MOZGÓ (Nagymező ucca): *Kaland az éjjeli expresszen* (Harry Piel legújabb bravúrja, 10 felv.) — *A cirkuszdémon* (artista-történet 4 felv., fősz. Ellen Richter). (5, 7/8, 10). — **TURÁN-MOZGÓ** (Nagymező és Mozsár ucca sark. Telefon: 64—20): *Manon* (dráma 8 felv., fősz. Putty Lia, ének-kísérettel) — *Ösvilág az ősvadonban* (brazíliai kalandok 6 felvonásban). (Előadások kezdete 5, 7, 10-kor). — **UFA FILMSZÍNHÁZ** (Teréz körút 60. Telefon: L. 921—32 és L. 921—33): *UFA és Magyar Híradók* — *Tinta Matyi* — *Hol vagy Csitri?* (UFA-vígjáték, 5 felv., fősz. Henia Desny) — *Kalózszerelm* (regényes történet 6 felv., fősz. Paul Richter és And. Egade Nissen). (Előadások 5, 7/8, 10). — **URANIA** (Telefon: József 121—35): *Az ördög nem alszik!* (vidám történet, 8 felv., fősz. Constance Talmadge és Ronald Colmann) — *Vadnyugati karnevál* (kalandorkép 6 felv., fősz. Tom Mix) — *Számi és Miama* (Fox-burleszk 2 felv.) — *Csak a fejét* (Fox-burleszk 2 felv.). (Előadások 5, 7/8, 10-kor). — **VESTA-MOZGÓ** (Erzsébet körút 39. Telefon: J. 26—39): *Rózsavirág* (szellemi játék 10 felv., fősz. Paul Hartmann és Huguette Duflos) — *Az 5-ik Avenue modeljei* (romantikus történet 7 felv.) (Előadások 1/4 órától folytatólagoak).

NOL vegyen m. kir. vagy rendeljen osztálysorsjegyet?

DEMBINSKY B. bankház
Tudor ucca 5/c

DÖRGE BANK RT.
Kossuth Lajos ucca 4.
Tel.: T. 25-94

GORZÓ BANKHÁZ
Petőfi Sándor u. 9.
Telefon: T. 60—74

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA
BANK RT.
Kossuth Lajos ucca 1.
Telefon: József 154—92.

NEMZETI PENZVÁLTÓ RT.
V. Vörösmarty tér 1. sz.
Telefon: Teréz 36—93.

BENKŐ BANK
ANDRÁSSY ÚT 60.

Teréz körút 27 MAGYAR BANK-EGYESÜLET

GLÓRIA Kereskedelmi R-T.
Andrássy út 16. sz.
osztálysorsjáték-osztálya

SALZER ILLÉS
Hajós ucca 15

KELLNER G.
bank- és váltóüzlet Weöreslányi u. 35.

Kiss Károly és Társa
bankház főköja: Erzsébet körút 15

Gárdonyi H. és Társa
Thököly út 2. Telefon: József 3—84.

Dr. Ohidi Légmán Leonó
József körút 37. Telefon: J. 6—66

Magyar Hollandi Bank Rt.
Baross ucca 1. szám. Telefon: József 98—60

Schuchtar bank
Üllői út 5. Telefon: József 22—93

SZÍNIUS Bankház
József körút 5

Feladta Leopold Gyula hirdetőváltelata
Erzsébet körút 39. Alapítva 1896. Tel.: J. 121—55

Utazó
ki fűszerkereskedőknél bizonyítható jó eredménnyel be van vezetve, azonnali belépésre korectifik budapesti gyarmatár támogat cég által. Ajánlatok »Agil 150« jellegre a kiadóhivataltba kértetnek

Zongorák Dehmal-nál,
VII. ker., Rákóczi út 19.
Előnyös fizetési feltételek.
Kölcsönzés, hangolás, javítás.
Telefon: József 121—04

MA: Csitri-Renaissance

A monacói temető nemzetközi sarka

Írta: Harsányi Zsolt

Monaco, március végén

A Boulevard Charles III., ahova lenéznek, néptelen. Siváran egyhangú eső

szemez már napok óta, a tengeren köd ül. Csak az idegenből optált pálmák és kaktuszok örülnék. Ilyenkor nekik megy jól, meg a játékkaszinónak.

Itt a sirok között sincsen egy lélek sem. A monacói temető úgynevezett nemzetközi sarka ez, amely exkluzív márványlapjaival szigorúan elűtő kis szigetet ad a helybéli emlékkövek barokk, arcképes, felfűzött ezüstbetűsekkel megkoszorúzott erdejében.

A gazdag és elegáns Riviera-közönség végső szállodája ez. Tüdőcsészurut, váratlan halálos rosszul, vagy roulette-öngyilkosság érte őket utól Montecarlóban. Míg éltek, sokat adtak arra, hogy más társasággal ne keveredjenek, bemutatkozás nélkül ne érintkezzenek. Most szépen némán fekszenek egymás mellett, a nagy márványlapokat semmi sem választja el egymástól a szabályos parcellasorban. Mindegyik márványlap alján a monacói hatóság odavésett igazolása, hogy ezt a sírhelyet a család örökáron örökre megváltotta: »Concession á perpétuelle«.

Egymás szomszédságában egy Sir Raleigh, egy Mr. Baldwin és egy Miss Salisbury. Jenks Merrit Bostonból. Juanita Bortell y Nart Spanyolországból. George William Cameron Haden Edinburgból. Louis Eugène Eck az elzászi Obernaiából. Monsieur Kaiser a svájci Ragazból. Julien Jean Mecheleare Brüggéből. Richard Lachr Stettinből. Charles Marschall Fischer az ausztráliai Melbourneból. Alfred Woodthorpe Newyorkból. Paul von Salzmán porosz királyi tábornok Berlinből. Arkadij Wladimirovics Wereklin cári gárdakapitány Szentpétervárról. Ingeborg Löwegren kisasszony Svédországból. Báró Frankenstein Adolf orosz követségi attasé Varsóból.

Néhány angol magnás külön: lord Hillingdom negyedik fia, a hatodik Walsingham báró fiatal felesége és lord Napleton tizenöt éves Anthea leánya. Mellettük Victor Duleep Singh hindu herceg, a lahorei maharadza fia, akinek sírkövén János evangéliumból vett idézet igazolja, hogy családja már a hódító angolok vallásának hűdöl.

Egy sarokban elfakult betűk vártalannal magyarul beszélnek: »Itt nyugszik dr. Szécsi Emil 1844-89. Béle poraira.« Ez a sír a legrégebbiek közül való. Az újabbak között pedig a temető másik sarkán ez a név olvasható: »Paul Sebestyén 1884-1922.« A név alatt és fölött a család francia- és angolnyelvű kegyeltes búcsúztatója.

Norvégok, szerbek, hinduk, belgák, egyiptomiak, németek, portugálok, lengyelek, olaszok, dánok. Cirill-betűs sírfeliratok, amiket nem tudok elolvasni.

FRANZENSBAD SAVOY HOTEL
1926 husvétkor nyitja üzemét
Az előszobában (1926 május hó 20-ig) mérsékelt árak

Egy eldugott helyen álló szerény

márványemléken franciául ez a felírás: »Drága kis bárányomnak, Van Der Kooy Anna Susanának. A szerelem örökkévaló.«

A sír nagyon-nagyon régi. Bizonyosan az a névtelen

férfi sincs már sehol, aki valah ideutazott a drága kis Van Der Kooy Susanna társaságában, és itt elvesztette, akit szeretett. Ő is nyugszik valahol a világ valamely más sarkában.

Megyek haza a szitáló esőben. A pályaudvarra most fut be a génuai expresszvonat. Csak úgy ontja a párokat. Nászutasok mohón kapaszkodnak egymás karjába. A szerelem örökkévaló.

Az öngyilkosokról, az ország bajairól és a tavaszi napsugárról, amely mindenki gondját letörölheti

Írta: dr. Vadnai Béla

Az öngyilkosságok végtelen száma mindenkit megdöbbenésre s figyelemre kötelez!

A dolgok fölött napirendre térni, a szerencsétleneket megsajnálni, ügyeiket megvitatni, nem elintézés többé. Hiszen ezúttal rendszerint nem szentimentális szerelmesekről, vagy megcsalt álmódzokról van szó, de olyanokról, akik előbb bátran, elszántan, hittel hadakoztak és viaskodtak az életért, s csak miután minden hiába való volt, szánták rá magukat arra, hogy a halálban keressék a menekedést, a nyugalmat.

Nem, a tegnap és a ma öngyilkosai nem egy epidémia »szánalmas áldozatai, akiket az ellenállóképesség hiánya, a bárgyúság, a gyáva-ság tiport el, nem; mind hősök ők, elszánt legények, akik emberfölötti erővel küzdöttek a maguk elviselhető sorsáért.

de az idők tomboló pusztítása s a mostoha gazdasági viszonyok letaszították őket az élet mezejéről.

Ezek a mai öngyilkosok még mind-mind nemzeti hősök, a világháború áldozatai, akiknek tisztelet és becsület jár.

De vajon kinek kedves ez az állapot s ki az, aki még mindig nem sokálja a borzalmat, a gyászt s nem dobbant a lábával, hogy haragjában eltiporjon minden nyomorúságot?

Politika, civódás, esztelen rágal-mazás s a hatalomért való versengés, — ez ma minden. Akik lent vannak, azok az összes rendelkezésre álló eszközökkel fel akarnak kapaszkodni

s nem hagyják, nem tűrik, hogy a tisztességesek, a jószándékúak, a becsületesek gondját viseljék a nemzetnek

s az uralkodók kevés kivétellel alig jutnak hozzá, hogy egyébbel is foglalkozzanak, mint a pozícióik, a stallumok megtartásával. Közben persze minden korhad és pusztul.

Nincs már társadalmi osztály, de talán egyén se, aki ne roskadozna a gondok terhe alatt, amit pedig az ország vagyona, életére igazán nem indokol.

Tessék megnézni a tisztviselőt, — aki még állásban van. Fizetése csak a harmada, fele annak, amit békében kapott, de az árak, a kenyér kétszer annyi, mint régen a normális jövedelmek korszakában. Persze azért mindenki azt követeli tőle, hogy hivatalába ápolton, jelföltözötten jelenjen meg. Magánéletében legyen puritán s feddhetetlen. Adósságot csinálni bűn és könnyelműség.

de azért újra fenyeget a házbéré-melés, ami néhány ezer embert, milliók rovására olyan előnyökhöz juttatna, amelyek terheit a mai keresetek mellett csak nagyon kevesen fogják tudni megfizetni.

A kereskedő? Kong a bolja az ürességtől, ha csak a különféle ellenőrök nem látogatják. A vevő?

Már régen igen tiszteletreméltó személyiség, ám ha egyszer mégis betéved az üzletbe,

akkor olyan árakat kérnek tőle, hogy örökre elmegy a kedve Budapestén vásárolni.

Bizony, az is végzetes hibája a mi egész gazdasági életünknek, hogy a szenvedő alanyok nem akarnak öntudatra ébredni. Tagadhatatlan, hogy egyrészt a kincstár némely intézkedése, másrészt a kereskedelmi szerződések igen jelentékeny könnyítéseket eredményeztek, aminek az árakban feltétlen kifejezésre kellene jutni.

ám azok tovább ott stagnálnak, ahová az infláció legvésszebb napjaiban beállították.

A kis- és nagyiparos epekedve várja a közmunkákat, amelyről hónapok óta beszélnek neki s amelytől műhelye újból benépesedését, gépei vig kattogását reméli. Sajnos, egyelőre továbbra is csak a hit s a bizalom lehet életető elemük. Ám mindenki hiány akarja, hogy egyszer mégis eljön az idő, amikor a munkára éhes emberek mind odasorakozhatnak a masinák s a szerszámok mellé, hogy kielégtessék s pótolják az állam s a magánosok szükségletét.

A gazda, a föld ura? Nagyon rosszul járt. Tartogatta a búzáját, amíg alaposan lement az ára. A burgonyáját, a borát, a zöldségét, a gyümölcsét senki se vitte el, ott van még a veremben, a pincében, ha közben el nem pusztult.

Most persze verítéket izzad a gondtól, hogy honnan teremtsen elő a napszámra, a cselédek bérére valót,

mert megfelelő s igénybe vehető jelzálogkélesés nincsen, a kezizálog kölcsönről egyelőre még csak a törvényjavaslat van meg, váltóra pedig birtokosnak ez idő szerint csak gyéren folyósítanak hiteleket.

Mindennek persze az az oka, hogy nagyjaink inézkedéseiben csak a legkritikább esetben lehet egy mélyebb gazdasági gondolatot fellelni, hogy program, célkitűzés nélkül látnak napvilágot a rendelkezések és parancsolatok, mert minden energia felülrodik a politika napi küzdelmeiben.

Valósággal belebotlunk azokba a gazdasági igazságokba, amelyek meglátása, követése egyszerre felrázhatná a tespedő országot, de kinek van érkeése a féktelen túlekedésben a saját lába alá nézni.

De azért még nincs veszve minden!

Künn süt a ragyogó nap, amely feledtet minden bűnt, bánatot s új életet fakaszt.

A végtelen rónákon már kikelt a búza, a rozs s kora reggeltől napestig megint hangos a mező. Ismét dolgoznak, énekelnek a földken, a szorgos nép vígan, büszkén vezeli az ekét, a vetőgépet, a boronát s

mikorára a bajok árja már a gátakat veszélyeztetné, újra megéri a gazdag termés.

Am ennek a népnek, amely ilyen búfelejtő, amely így tudja a kötelességét, végre most már mégis a hóna alá kell nyúlni.

Egyszer már el kell igazítani a jelzálogos kölcsönök ügyét. Tessék a földet végérvényesen és visszavonhatatlanul felszabadítani, tessék tenni róla, hogy a felajánlott, de igénybe nem vett drága hosszú lejáratú kölcsönök ne akadályozzák a 4-5%-os pénz beüzemelését s akkor megint jól fog menni mindenkinék, aki az ország érdekes fia.

Ma? Azok se juthatnak pénzhez, akik már rászánták magukat, hogy a rendkívül terhes kölcsönt igénybe veszik, mert az O. F. B. annyi nehézséget, bajt támaszt a mentesítés körül, hogy még a pénz kézhezvétele előtt mindenki belefárad a küzdelembe.

Törjük szét már ezeket a háborús béklyókat és respektáljuk a gazdasági szabadság örök törvényeit s meglátjuk, hogy nem lesz öngyilkos az országban.

Elegáns és praktikus

a Palma-Kaucsuk sarok és Kaucsuk talp. Elegáns, mert ruganyosságával biztossá és öntudatosá teszi a járást; de praktikus is, mert sokkal tartósabb és olcsóbb, mint a bőr és minőségben felülmúl minden más gyártmányt

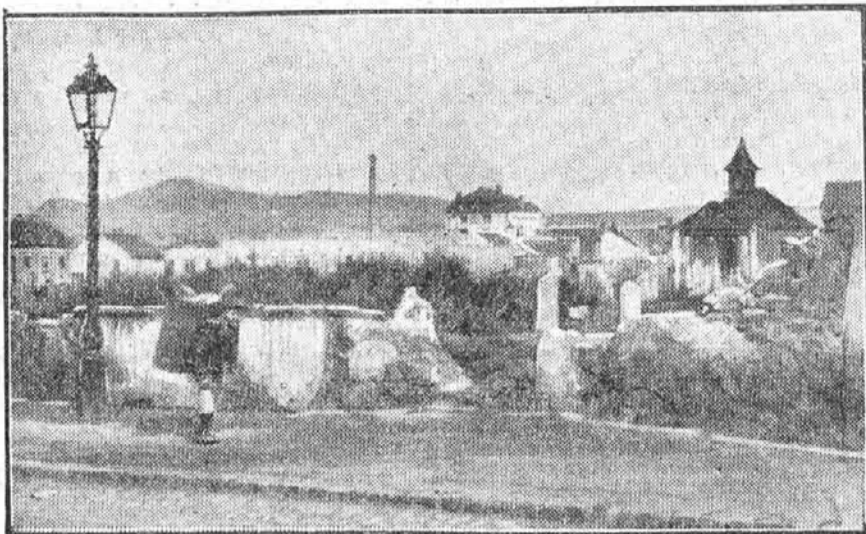
Rádió-menetrend

Csütörtök, apr. 1. du. 2 ó-10 ó
péntek este 11 ó. 30 p-ig

Középeurópai időszámítás szerint

Csütörtök	9-30	Oslo (382): Hangverseny.
2-00	10-00	Budapest (560): Kamarazene.
Róma (425): Hangverseny.	10-30	Párizs (315): Cnnepi hangvers.
3-00	10-30	Bournemouth (386): Balettzene.
Budapest (560): Hi- rek, közgazdaság.	11-00	Oslo (382): Tánczene.
Zürich (515): Hangverseny.	11-30	London (365): A Savoy- szálló tánczenéje.
3-30	11-30	Péntek
Berlin (513-571): Zene.	9-00	Berlin (513-571): Istentisztelet.
Prága (368): Hangverseny.	11-00	Oslo (382): Istentisztelet.
4-00	11-30	Budapest (560): Református isten- tisztelet a Kálvin- téri templomból.
Lipese (452): Hangverseny.	12-00	Zürich (515): Hangverseny.
Zürich (515): Jazz-band.	12-00	Frankfurt (470): Passiójáték.
4-15	1-00	Daventry (1600): Hangverseny.
Bécs (531): Hangverseny.	1-00	Bern (485): Hangverseny.
4-30	2-00	London (365): Hangverseny.
Budapest (560): Dr. Tóth Tihamér ifjúsági előadása.	3-00	Budapest (560): Hi- rek, közgazdaság.
Berlin (513-571): Hangverseny.	3-00	Zürich (515): Hangverseny.
Münster (410): Husvétli mesék.	3-30	Prága (368): Hangverseny.
Stuttgart (446): Hangverseny.	4-00	Stuttgart (446): Dalok.
Prága (368): Zene.	4-30	Milánó (320): Jazz-band.
Milánó (320): Jazz-band.	5-00	Budapest (560): Husvétli hangvers.
5-00	5-15	Hamburg (392.5): Carmen.
Budapest (560): Husvétli hangvers.	5-15	Róma (425): Hangverseny.
Hamburg (392.5): Carmen.	5-35	London (365): Tánczene.
Róma (425): Hangverseny.	5-35	Elberfeld (259): Tánczene.
5-15	6-00	Varsó (380): Hangverseny.
London (365): Tánczene.	6-00	Róma (425): Jazz-band.
5-35	6-30	Budapest (560): Császár Elemér előadása: Herceg Ferenc Hid-ja.
Elberfeld (259): Tánczene.	7-00	Budapest (560): Operaház: Rajna kínese.
6-00	7-00	München (485): Faust.
Varsó (380): Hangverseny.	7-30	London (365): Tánczene.
Róma (425): Jazz-band.	7-30	Barcelona (325): Zene és ének.
6-30	7-30	Brünn (560): Hegedűhangvers.
Budapest (560): Császár Elemér előadása: Herceg Ferenc Hid-ja.	8-00	Königsberg (463): Kamarazene.
7-00	8-00	Oslo (382): Énekkar.
Budapest (560): Operaház: Rajna kínese.	8-00	Dortmund (283): Parsifal.
München (485): Faust.	8-05	Frankfurt (470): Opera.
London (365): Tánczene.	8-05	Bern (435): Dalest.
Barcelona (325): Zene és ének.	8-30	Lausanne (850): Hangverseny.
Brünn (560): Hegedűhangvers.	8-30	Boroszló (418): Kamarazene.
7-30	8-30	Birmingham (479): Kamarazene.
Königsberg (463): Kamarazene.	9-00	Róma (425): Operettmelódia.
Oslo (382): Énekkar.	9-00	Párizs (2740): Hangverseny.
8-00	9-00	Glasgow (422): Hegedűhangvers.
Dortmund (283): Parsifal.	11-30	London (365): Tánczene.
Frankfurt (470): Opera.		
Bern (435): Dalest.		

Rádiókönyvek és szaklapok nagy változatosságban kaphatók Az Est könyvosztályában, Erzsébet körút 18-20.

Az óbudai kórházuccai temető, ahová a székesfőváros legújabb határozata értelmében áttelepítik a Flórián téri piacot. Ez lesz Óbuda legnagyobb piaca

A vérpróba csak azt tudja megmutatni, hogy ki nem az apa

Stockholm. március hó
(Az Est alkalmi tudósítójától)

Ahogy mondani szokták, nagy napja volt tegnap este a Természetvizsgálók Egyesületének. Dr. Hjalmar Heerendts professzor előadása volt napirenden s az előadás arról szólt,

vajjon lehet-e az apaságot a vér-
vizsgálataival bizonyítani?

— Ez a probléma — kezdte a professzor az előadását — alkalmasint éppen olyan régi, mint maga az emberiség. Sok-sok ezer esztendővel ezelőtt így szólt már az ember a fiáról: „Az én vérem”. Az utóbbi időben azután olyan hírek terjedtek el, amelyek szerint most már abszolút bizonyossággal meg lehet állapítani az apaságot, másszóval meg lehet állapítani, vajjon a gyermek ereiben ugyanaz a vér csörgedez-e, mint — az apáéban?

Hjalmar Heerendts azt fejtegette, hogy néhány esztendővel ezelőtt Landsteiner, a kiváló seorologus azt a meglepő megállapítást tette, hogy

az emberek vére nem egyforma.

Az emberi vért négy csoportba lehet sorolni — a, b, c, d csoport. Minden embernek vagy a, vagy b, vagy c, vagy d vére van.

— Ez a körülmény — folytatta — akkor vált különösen nyilvánvalóvá, amikor a vértömlesztés mindinkább divattá vált. Ekkor jöttek rá, hogy nem minden ember vére lehet a másikba átömleszteni. Egyik ember vére elvegyül mindenki vérevel, míg a másiké nem vegyül el csak annak az embernek a vérevel, aki az ő csoportjához tartozik. Ha az ilyen ember vérebe másosztályú vért ömlesztenek át, ennek végzetes következményei lehetnek.

A csoportot örökli az ember

s nem az életkörülményei teszik azt, hogy valaki az a, b, c, vagy d csoportba tartozik. Ez az átöröklés a következő szabályok szerint történik:

1. Ha az apa és az anya vére az a csoportba tartozik, akkor a gyermek vérenek is feltétlenül az a csoportba kell tartoznia.

2. Ha az anya vére az a csoportba tartozik és az apa vére a d csoportba tartozik, akkor a házasságukból születő gyermek vérenek vagy az a csoportba, vagy a d csoportba kell tartoznia. Ebből következik, ha a gyermek nem az anyja vére örökölte, akkor mulhatatlanul az apja vére kell

örökölnie. Ha tehát az anya vére az a csoportba tartozik és a gyermek vére a c csoportba tartozik, akkor a gyermek apja feltétlenül csak olyan ember lehet, akinek a vére a c csoportba tartozik.

3. Ha a gyermek vére megegyezik az anya vérevel, akkor az apaságra vonatkozóan minden további megállapítás lehetetlen. Az apa bármelyik csoportba tartozhatott. A vérpróbának tehát csak akkor van értelme, ha a gyermek vércsoportja nem azonos az édesanyja vércsoportjával.

4. Ha a gyermek vércsoportja nem azonos az édesanyja vércsoportjával, de azonos a törvényes apa vércsoportjával — ebből még egyáltalán nem következik, hogy ez az apa valóban a gyermek apja. Tegyük fel, a gyermek vére az a-c csoportba tartozik s az állítólagos apáé szintén. De hány olyan férfi van még a világon, akinek a vére szintén az a-c csoportba tartozik? A tudomány felfogása szerint ezek közül mindegyik e gyermek apja lehet.

A közönség visszafojtott lélekzettel hallgatta a professzor megállapításait, amelyek bizony meglehetősen csalódást keltettek.

Hiszzen a közhit már azt tartotta, hogy az apaságot abszolút bizonyossággal meg lehet állapítani, most imé kitűnik, hogy ez az abszolút bizonyosság kissé ingatag alapon áll.

— Mindamellet — mondotta a professzor mosolyogva — nem lehet azt állítani, hogy a vérpróba teljesen értéktelen volt. Vegyük azt az esetet, amikor a gyermek vércsoportja nem azonos az anyjával. A gyermek vére az a-c csoportba tartozik — s most tudni akarják, vajjon a törvényes apja valóban az ő apja-e? Mint-hogy a gyermek az a-c csoportba tartozik, nyilvánvaló, hogy az igazi apjának szintén az a-c csoportba kell tartoznia. Ha tehát a törvényes apa vére nem a-c-vér, akkor nyilvánvaló, hogy nem ő az apa. Akkor csak egy olyan ember lehet az apa, akinek a vére az a-c csoportba tartozik. Ez a próba abszolút megbízható.

Mindezekből látható, hogy a vérpróba csak negatívumot tud megmutatni. Csak azt tudja megmutatni, hogy ki nem az apa, ha a gyermek vére nem azonos az anyja vérevel. De hogy ki az apa, ere nem tud felelni.

Elég volt a szenvedésből

A Szent Rókus lábsó

Új lábat csinál

Ezen készítményből, mely külföldön régen és kitűnően bevált, elegendő, ha egy csekély mennyiséget beleesztünk egy lavór meleg vízbe és aztánjuk a fájós lábat 10-15 percig. Ezen idő múlva a láb feltörése, puffadtsága, a kínzó, égető érzések, izzadások egy csapásra megszűnnek és többé újra el nem kezdődnek.

Hosszabb áztatás megpuhítja a tyűkszemet és bőrkeményedéseket annyira, hogy azok könnyűszerrel, kés vagy borotva nélkül eltávolíthatók.

A legelőbb, legmakacsabb lábfájások, fagyási tünetek elmúlnak a Szent Rókus lábsó használatával.

Meg fog gyógyodni és egészen biztos, hogy a Szent Rókus lábsó a lábat újjáalakítja, a legjobb állapotba hozza, úgy-hogy a szűk és új cipő éppen olyan kényelmes lesz, mintha évekig nordta volna. Megszabadul a láb különböző zavaraitól, járhat, amennyit akar, állhat egy helyben órákig, a fáradtság vagy fájdalom legcsekélyebb érzése nélkül.

Egy nagy csomag Szent Rókus lábsó ára 16 ezer korona. Kapható mind gyógyszerárban. Ha nem kapná, forduljon a magyarországi képviselőhöz: Szent Rókus-gyógyszertár Budapest, VII. ker. Rákóczi út 70. Telefon: József 106-34. Figyelmeztetés! Óvakodjunk silly utánzatoktól, melyeknek emmifele gyógyhatása nincs, sőt ártalmára lehetnének lábnak. Valódi csak zöld csomagban Szent Rókus védjegyvel.

Használati utasítás minden csomag

N. G. Busch Ultrassin a legjobb szemüveg Chmu Ferenciek ter 3. számú prospektus ingyen! Fűrdő uccá

Woestlin

csokol

Csónakuás

a Horgony Csónaktelepen (Római fürdő mellett) április 4- és 5-én (Husvétkor). Csónakok 800.000 koronától már kaphatók. Ha hat havi részlete 6.000.000 koronáért. Használt és új csónakok eladás véget még árt.

Husvétra	gyermek bőrcipőket megjelölve árulunk
Gyermek bőrcipő, spanglis, minden méretben	85 ezer
Gyermek bőrcipő, barna, finom bőr, láman varrott, létezõ legjobb gyártmány, 26-29-ig	175 ezer, 30-35-ig
Gyermekcipő, lakspanglis	125-150 ezer
Női vászoncipő minden színben	135 ezer
Férfi és női bőrcipő kitűnő minőségben	280 ezer
Torna-és házi cipők vörös gumitalppal	58 ezer
Női szandál tiszta bőrből	100 ezer

Schäfer cégnél, Döbrentei tér 4. Vidékre utánvétellel

SPORT

A BT szerint Bartos jól bfráskodott

— Az Est tudósítójától —

A Bírőtestület-intézőbizottsága tegnap foglalkozott az FTC—BEAC-mérkőzés ügyével, a BEAC beadványával kapcsolatban, amely mint ismeretes, a mérkőzés megsemmisítését kéri azon az alapon, hogy Bartos József bíró helytelen ítéletet hozott a mérkőzés folyamán. Az intézőbizottság kimondotta, hogy a megsemmisítésre okot nem lát, a bíró részéről szabálytalanság nem történt, Pesovnikot és Kertészét jogosan állította ki.

A szovjet válogatott futballistái Stockholmban

— Az Est tudósítójától —

A svéd labdarúgó szövetség május hónapra meghívta Szovjet-Oroszország válogatott csapatát Stockholmba, viszont a mérkőzés napjára Stockholm válogatott csapatát ajánlotta fel Leningrad válogatottjainak ellenfelül. A mérkőzésnek még nehézségei vannak, mert Oroszország nem tartozik a FIFA kebelébe, tehát a nemzetközi futballszövetség engedélyét kell kérni a mérkőzés megtartásához. Az orosz válogatott csapatnak ez lesz az első szerepe a háború óta.

Turnbull London teniszbajnoka

— Az Est tudósítójától —

London teniszbajnokságának döntőjébe Turnbull és Austin kerültek. A 19 éves Austin az elődöntőben 6:1, 6:3, 6:1 arányban fölényesen verte Crawfordot és a döntőben nehéz feladatot elé állította ellenfelét. Az első két szettet 9:7 és 6:0 arányban a fiatal versenyző nyerte, ekkor azonban felülkerekedett Turnbull nagyobb fizikuma és kitartása és 6:3, 6:1, 7:5 arányban végződött a szettel megnyerte London bajnokságát. A férfipárosban az Eames—Rees-pár győzött a döntőben 6:2, 6:3, 6:4 arányban a Berger—Doust-pár ellen, a női egyesbajnokságot Beamish kisasszony nyerte, aki 6:2, 6:2 arányban győzte le a döntőben Hardienát.

Várady Ili meghívást kapott Párizsba és Stockholmba

— Az Est tudósítójától —

Péteryne Várady Ili nemrég hazérkezett a Rivieráról, ahol mint ismeretes, több teniszversenyen résztvevett, mégpedig meglehetősen sikerrel, mert hiszen a nizzai verseny elődöntőjéig jutott és nem kisebb ellenfél akadályozta meg, hogy a döntőbe jusson, mint Helen Wills, az amerikai bajnoknő, aki 6:3, 6:3 arányban legyőzte magyar ellenfelét.

De nem ez az egyetlen sikere a magyar bajnoknőnek. Játéka nagy tetszést keltett és a franciák meghívták Párizsba a francia teniszbajnokságok mérkőzéseire. Meghívást kapott ezenkívül a svéd királytól, a Stockholmban rendezendő tenisz-játékokra is.

Várady Ili érdeklődő munkatársainknak elmondotta, hogy mind a két meghívásnak aligha tehet eleget. A magyar bajnokság után ugyanis Bécsben játszik, majd német körútra indul, mert

meg akarja védeni Németországban mind a három bajnokságát.

A németországi versenyek nem sok időt engednek a pihenésre, mert

nem sokkal később megkezdődnek Párizsban a teniszbajnokság mérkőzései. A francia bajnoki verseny

befejezése után Péteryne Angliába utazik és résztvesz a wimbledoni világbajnoki versenyen is.

Régi játékosokból fogják összeállítani az MLSz válogató bizottságát

A jövőheti tanácsülés visszaállítja a válogató bizottság intézményét

— Az Est tudósítójától —

A Labdarúgó Szövetség jövő péntekén tartja a közgyűlés után első tanácsulását, amelyen szokás szerint a további választásokat ejtik meg. A pártok most állítják össze jelöltjeiket a különböző bizottságokba, jövő héten pedig együttes üléseket tartanak és ezeiken egyeztetik össze listájukat.

A legnagyobb érdeklődés a szövetségi kapitány pozíciójának betöltése

felé irányul. Az elmúlt esztendőben a dr. Máriássy Lajos megbuktatására irányuló kísérletek mind hajótörést szenvedtek és a tanács minden egyes alkalommal bizalmáról biztosította a szövetségi kapitányt. Most azonban megváltozott a helyzet. Máriássy Lajos is engedett annak az egyre általánosabbá váló felfogásnak, hogy

a jelenlegi viszonyok között helyesebb a válogató bizottságra bízni.

mint egy emberre. A szövetségi kapitány azonban fentartotta azt a kijelentését, hogy válogató bizottsággal együtt nem kíván működni és így az új választáson nem vál-

lalja a szövetségi kapitányi tisztiséget. Így történt azután, hogy dr. Máriássy a közgyűlés az MLSz ügyészévé választotta, amiből kétségtelenné látszik, hogy

a tanács vissza fog térni a válogató bizottság rendszeréhez.

A régi válogató bizottsággal senki sem volt megelégedve. Ennek az volt az oka, hogy a bizottság tagjai a kölcsönösség elve alapján dolgoztak: mindegyik bevitte a válogató csapatba a maga embereit, aminek azután a sport látta a kárát.

Hogy ennek a lehetőségét kizárják, most

regi klubokon kívülálló sportférflakból és régi érdemes játékosokból akarják összeállítani a válogató bizottságot.

Az erre vonatkozó megbeszélések még a kezdet stádiumában vannak, úgyhogy személyi kombinációk még szöbe sem kerültek. Általános azonban a vélemény, hogy a májusi esch válogatott mérkőzésre már ilyen szemlemben összeállított bizottság fogja kiválogatni a magyar színek reprezentánsait.

Slavia—FTC, BEAC—Törekvés

A mai futballprogram — Előkészületek a husvéti nagy meccsre

— Az Est tudósítójától —

A Slavia csapata tegnap este megérkezett Budapestre. A világhírű csapat

legteljesebb legénységével

érkezett meg a nyugati pályaudvarra, csak Simunek balszélső és Staplik kapus hiányzott soraikból: ők ketten csak szombaton érkeznek Budapestre s vasárnap és hétfőn ők helyettesítik Kratochwillt és Planickát.

A vendéglátó egyesületek vezetői szállásukra kísérték a Slavia csapatát és vezetőit, azután vacsorához ültek, amelynek során sok régi emléket elevenítettek fel. A Slavia legénysége természetesen már nem emlékszik a régi futballbarátságára, mert hiszen a legöregebb játékos mindössze 25 esztendő, de két 18 éves fiú is szerepel a cseh bajnokságban.

Igen nagy feltűnést keltett

a Slavia vezéreinek szerénysége,

amellyel annak a reménységüknek adták kifejezést, hogy a Slaviának is vannak győzelmi esélyei. Hasonlóan szerények a csapat profi-játékosai is, akik példaképpül szolgálhatnának a mi amatőrjeinknek is: a csapat tagjai például vízet ittak vacsorájukhoz. Magyar csapatnál még nem sikerült elérni, hogy már a mérkőzés előtti napon abbahagyják a szeszifal fogyasztását.

Ma délután négy órakor

az állóúti pályán a prágaiak a következő felállításban szerepelnek: Planicka—Hoyer, Kummermann—Plodr, Pleticha, Wodicka—Kratochwill, Puc, Silny, Soltys, Dobias. Az FTC csapata: Huber—Takács, Hungler—Fuhrmann, Müller, Blum—Mácsay, Sztécovits, Pataky, Sándor, Tóth.

A mérkőzés előtt két órai kezdéssel a megsemmisített

BEAC—Törekvés

bajnoki mérkőzést játsszák újra.

Élet-halálküzdelen lesz ezen a meccsen, mert hiszen mind a két csapat a kiesés veszélyében forog, a két pont tehát rendkívül nagyfontosságú.

A Slavia második ellenfele husvét vasárnapján az MTK lesz, amely most igen erős csapattal tud kiállni. Vasárnapra már Molnár is teljesen fit lesz és így a kék-fehér csapatától a klub körében is sokat várnak.

Az MTK—Slavia-meccs előtt az FTC az UTE-val játszik. Amikor az MTK egymásután kapja vissza sebesültjeit, ugyanakkor

Újpest csapata jutott az MTK sorsára: játékosai sorsa a bejegyzőlistára kerülnek.

Török vasárnap megsebesült és nem játszhat Buzs sem, aki hetek óta gyengélkedik és már a múlt vasárnap sem akart játszani. Most azonban már olyan heves fájdalmak vannak felső lábszárában, hogy aligha vehet részt a husvét mérkőzéseken. Helyettesítése nagy gondot okoz az újpesti klub vezetőségének, míg

Török posztjára már találtak helyettesít Pribor személyében,

aki az UTE—Slavia-meccsre hazajön Pozsonyból, hogy véglegesen elbúcsúzzék a budapesti közönségtől. Az UTE különben vasárnap csapata egy részét pihentetni fogja, mert minden erejükkel a Slaviával szemben akarják kifejteni.

A mérkőzés — mint már említettük — egy

diszes serlegért és 44 éremért

folymik. A díjazás már a béke hódoló idejére emlékeztet: nemcsak a győztes klub serlege képvisel igen nagy értéket, hanem a győztes csapat tagjai is aranyérmeket, mégpedig valódi, egészen komoly aranyérmeket kapnak, ami a háború óta nem fordult elő.

A husvét körmérkőzés értékes díját ma délután Az Est országos körúti kiadójátalanak kirakataiban kiállítjuk.

LÓSPORT

Ma délután Budapestén ügetőverseny van. A mai verseny már nem fél 3-kor, hanem csak 3 órakor kezdődik.

Pista kedden nagyszarú első kört ügetett és bár azután hibázott, versenyét mégis 1.38-ban futotta ki. Ezzer a tudással a mai első futam mérsékelt társaságának leadhat 100 méter előnyt.

Alom a második verseny papírtípije, mert ő is majdnem olyan gyors időt futott ki, mint Pannikám. Az utóbbi azonban lényegesen javulást várunk. Tarabos egyenesen nem vesztheti el a versenyt, mert Fellow nem indul, Jakab pedig nem adhat neki 40 méter előnyt.

Eva lánya multkor 26.8-es idejét teljeszen igazolta az akkor mögötte végzett Csak előre keddi szereplése. Mindamellett a kancát megverheti Jobban vagy Vihar, mert mind a kettő többet tud, mint amennyire a hendikeperbizottság őket beállította.

Wiesel Kovács tréner gondos ápolása alatt annyira rendbejött, hogy ezidőszerint a munkában szép sebességet árul el. Pedig nem kell nagyon sielni, hogy megverje mai ellenfeleit.

Első látszólag könnyű feladat előtt áll, melyet azonban Imvna szédülotes kezdősebessége nagyon megnehezíthet.

A bukmeckerkérdesben a B. U. E. igazgatósága, mint értesülünk, a mai nap folyamán szándékozik dönteni.

Katrinát, melyről megírtuk, hogy tegnapi galopjában Virradat mögött csütörtököt mondott, tegnap délután 5 óra 15 percek törölték a Pestmegyei hendikepből. A kanca ki volt súlyozva, első komoly galopjában, mint már akkor jelentettük, pont utolsó lett, tehát nem volt sánza. Favorizálása bukmeckermanőverre vezetendő vissza és annál sajnálatosabb, mert a közönségnek már szorongatás előtt súlyos veszteségeket okozott.

Montalto vagy Assir lesz-e gróf Pejacsevich istállójának képviselője a Pestmegyei hendikepben? — ez a kérdés még most sincs véglegesen eldöntve. A tegnapi próbában Montalto bizonyult jobbnak és ezért valószínű, hogy ő indul.

A Pestmegyei hendikep indulói: Montalto vagy Assir (Gutai), Kikeriki (Hofbauer), Virradat (Szabó L. II.), Patt (Gulyás), Planissimo (Martinek) és Bonheur (Rojik).

A Dreher-istálló a Pestmegyei hendikepben nem lesz képviselve.

Rigolo nem fut vasárnap, mert nincs rendben.

Delila is távol marad a Pestmegyei hendikeptől és kisebb versenyekben fog futni.

Mufti, melyből egy szaklap jelentése nagy favoritot csinált a Háromévesek nyílt hendikepjére, ebben a versenyben nem is indul, sőt egyáltalában befejezte versenykarrierjét és már útban van tulajdonosának dobozi ménese felé, hogy ott a tenyésztésnek szolgáltson.

Ísmét egy eset, ahol a közönség bűnhődik azért, mert versenyüzemünk hírszolgálatát egyesek privilégiuma maradt.

Nurmi, Egyedi Lajos agyartartott háromévese, melyet tavaly munkaközben baleset ért, immár teljesen helyreállt és visszakerült Gombolai tréner istálojába.

Keresztes Ákos százados, egykori ünnepeit ürlovasunk és nagysikerű concours-lovasunk, átvetta egynehány ürlovasistálló anyagának gondozását.

Contra hír szerint Ausztria legjobb kétévese. Természetesen ez is magyar ló, apja Pázmán, anyja Reontra.

A Nemzeti és Hazafi-díjhoz tegnap este sok lovat törölték, de jobbak közül csak Little pet és Megmondtam váltak ki. Állva maradt még 38 ló, köztük: Naplopó, Pong, Vadító, Andorás, Priei, Guzman, Kényes, Poéta, Inpair stb.

A Széchenyi István-emlékversenyből kivált a tegnapi bánatjelentésnél Kaloda. Ellenben állva maradtak: Little pet, Musette, Dawa, Megmondtam, Borvirág, De bizony, Pompadour, Bedouine, az osztrák Wood scfew és Coreyra stb., összesen 38 ló.

A közönség a versenyekre fogadhat

VI., Andrássy út 45.	T. 63—35
IV., Kossuth Lajos u. 14—16. T. 23—38	
VI., Váci út 1.	T. 80—02
VII., Rákóczi út 51.	T. J. 55—01
VIII., Batoss ucca 53.	T. J. 139—12

Az egységspárt egy része mozgalmat indít az emigráció likvidálására

A szociáldemokratapárt nem tárgyal a kormánnyal az emigrációról

— Az Est tudóstíjatól —

Lovász Márton hazatéréseivel kapcsolatban politikai körökben az a hír terjedt el, hogy a kormány az összes emigráltak kérdését likvidálni kívánja.

Erre nézve illetékes helyre fordultunk, ahol a következő felvilágosítást kaptuk:

— A kormány azon van, hogy az összes emigráltak hazajöjjenek és a törvény elé álljanak. Amennyiben büneikért vállalják a felelősséget és hajlandók a külföldön ekövetett magatartásuk miatt a magyar törvények előtt felelni, akkor tényleg

likvidálható lesz az emigráció kérdése.

— Tény az, hogy az egységes pártban mozgalom indult meg, hogy a kormány találjon módot és alkalmat az emigráció mielőbbi likvidálására és a kibékülés az ellenzékkel, de különösen a szociáldemokrata párttal ezen az alapon jöjjön létre.

Lovász Márton hazajövetelével kapcsolatban elterjedt még az a hír is, hogy a szociáldemokrata párt emigráltjai is haza fognak jönni. Ezeknek az ügyekben, mint beszéltek, tárgyalások is indultak meg a szociáldemokraták részéről a kormánnyal. Munkatársunk erre vonatkozólag kérdést intézett Peyer Károlyhoz, a szociáldemokraták vezető tagjához, aki a következőket mondotta:

— Lovász Márton hazajövetelének a magunk részéről örülünk, mert őt jel-

lemes, liberális gondolkodású embernek tartjuk, akinek volt bátorsága megmondani a véleményét akkor is, amikor egy kicsit nagyobb veszéllyel járt, szemben azokkal, akik mértét görnyedtek különböző népbiztos-aspiránsok előtt és ma a kurzus lehangosabb hírdetői. Tudtommal Lovász Márton már nagyon régen foglalkozott a hazajövetel gondolatával és tisztán tőle függött, hogy mikor jön haza.

Mintán Lovász Márton sem az orgoványi, sem az adonyi, sem egyéb különítménynek nem volt tagja, nincs oka szegyenkezni és el sem tudom gondolni, hogy azért lehetne egy polgári politikust felelősségre vonni, mert külföldön véleményt mondott. Ha ez áll, akkor felelősségre kell vonni mindazokat, akik a kormány mellett mondtak dicséret nyilatkozatokat. Ami egyes kurzuslapoknak azt az állítását illeti, hogy itt bizonyos tárgyalások indultak volna meg a frankvita után a kormánnyal az emigrációt illetően, arra nézve mint a szociáldemokrata párt vezetőségének tagja, csak azt jegyezhetem meg, hogy

ez nem felel meg a valóságnak,

különbözik is a legalkalmasabb annak a német mondásnak a citálása: *Wie der Schelm ist, so denkt er.* Mi legfontosabb kötelességünknek a kormány likvidálását tartjuk és ezt elégszer hangoztattuk is.

A szociáldemokraták nem vesznek részt a pártközi konferencián

Mint ismeretes, a miniszterelnök parlamenti beszédében bejelentette, hogy a titkos társulatok ügyében pártközi konferenciát óhajt összehívni. A pártközi konferenciát, mint értesülünk, közvetlen az ülés megnyitása előtt óhajtja a miniszterelnök megtartani. A kormány számít rá, hogy az ellenzék részt fog venni a konferencián. A mi értesülésünk szerint azonban a

szociáldemokrata párt távol akar maradni.

Erre vall Peyer Károlynak alábbi nyilatkozata is:

— Ha kapunk meghívót, csak azután fogunk határozni arra vonatkozólag, hogy részt veszünk-e a pártközi konferencián, igen vagy nem. Az én egyéni álláspontom azonban az, hogy a szociáldemokrata párt nem vehet részt a miniszterelnök által összehívott konferencián, mert annak, ügylész, csak az a célja, hogy

a kormány az ellenzékétől óhajtja megtudni, mennyire van informálva a titkos szervezetek létezéséről.

és azután ezeket a titkos szervezeteket más formában működtesse tovább. Az úgynevezett titkos szervezetek ma már nem is titkosak, mert

a legtöbbjüknek már jóváhagyott alapszabályokban engedi meg a további működést.

Igy például az állambiztonsági megbízottak szervezete most alapszabállyal, mint sportegyesület működik.

Bethlen István gróf miniszterelnök most ugyanazt a játékot akarja velünk eljátszani, amit annak idején a Somogyi-Bacsó-gyilkosságban az akkori kormány csinált velünk. Itt is azt kívánja a kormány, hogy mi nevezük meg azokat, akiket a kormány sokkal jobban ismer, mint mi, hogy azután a külfölddel elbírassék, hogy itt tényleg komoly munka folyik és a kormány komoly szándékkal azon van, hogy megszüntesse a titkos társaságokat. Ilyen játékhoz a szociáldemokrata párt nem adhatja magát oda, mert mi nem tartjuk komolyan a miniszterelnök úr ezirányban összehívott pártközi konferenciáját.

Milyen idő várható?

— A Meteorológiai Intézet jelentése. —

Ma reggel hét óraker Budapestben 10, Szegeden 12, Debrecenben 12, Bécsben 8, Prágában 4, Zürichben 9, Párizsban 2, Londonban 6, Berlinben 8, Varsóban 4, Koppenhágában 5, Pétervárott 1, Rómában 16, Szófiában 12, Athénben 18 C. fok volt a hőmérséklet.

Budapesten ma délben 17.2 C. fok volt a hőmérséklet. Jólát: Inkább derült és száraz idő lényegtelen hőváltozással.

A mai tőzsde

IRÁNYZAT: szilárd

A négynapos szünet előtt a forgalom nem tud erőteljesebben kialakulni, de az irányzat határozottan szilárd és az egyes értékek mind a tegnapi záróárfolyam fölött cserélnek gazdát. A vásárlási kedv a realizálási hajlamot letöri, úgy hogy a tőzsdei második felében, amikor a nyereségbiztosító eladásokat lebonyolítják, az árfolyamokban ez csak kevés változást tud előidézni.

A hadikölcsönkötvények piaca változatlanul szilárd és erőteljes; a hadikölcsönkötvények 52-es bázisig emelkednek és a pénztárjegyek is megközelítik az 50-es bázist. A forgalom ezekben a papíroknak kivétel nélkül nagy.

A záloglevélpiacon üzlettelen, csöndes, csak az általános hangulat hatása alatt emelkednek egyes típusok, így a fővárosi kölcsönkötvények mind megdrágultak, de különösen az 1920-as típus.

A kényszerkölcsönkötvények piaca szilárd. A valutapiacra a belga frank és a francia frank szilárd.

A mai kötések kasszanapja: április 13.

A mai árfolyamok:

(Zárjelben a tegnapi záróárfolyam.)

Bankok:

Angol-magyar (28) 28, Földhitelbank (170) 171 172, Hazai (97) 97, Magyar hitel (263) 267 269, Ingatlan (215) 215, Leszámlító b. (60) 60, Nemzeti (—) 17, Osztr. hitel (119) 121, Keresk. bank (783) 782 788, Nemzeti Bank (1630) 1560 1590.

Takarékpénztárak:

Lipótvárosi (—) 5, Egyes. főv. (21) 21, Ált. takarékn. (110) 111, Pesti Hazai (1550) 1550.

Biztosítók:

I. Magy. Bizt. (3990) 3800, Fonciére (70.5) 70.

Államok:

Back-malom (40) 40, Concordia (7.8) 6 7, I. budapesti gm. (90) 90, Gizella (45) 45, Hungária (78.5) 79 81, Pesti Viktória (16.5) 17 26.

Nyomdák:

Athenaeum (60) 60.60.5, Franklin (60) 60, Rigler (55) 54, Újságüzem (3) 3.

Vasművek és gépgyárak:

Fegyver (365) 365 380, Ganz-Dau. (1410) 1402.5 1440, Ganz vill. (785) 760 780, Kistaraisai (54) 53, Kühne (20) 20, Láng (70) 70, Lipták (20) 20, Mág (5.57) 5.5, Rimamurányi (95) 95 95.5, Schlick (45) 45.

Bányák és teglagnyarak:

Bauxit-trust (295) 290, Magnezit (875) 835, Ált. kőszén (3025) 3000 3030, Salgó (422) 423 429, Ujlaki (149) 150, Urikányi (1145) 1145 1150.

Faipari vállalatok:

Guttmann (320) 325, Hazai fa (30) 30 30.5, Nemzeti fa (496) 460, Ofa (515) 515, Slavonia (—) 50, Násici (1280) 1280, Zabolai (20.2) 20.1.

Közlekedési vállalatok:

Délvasút (78) 72.5 76, MFTR (121) 130, Levante (94) 94 95, Nova (254.5) 254 262, Államvasút (390) 393, Tröszt (240) 236 238.

Szállítók és gyogyfürdők:

Égisz (95) 95, Ligetszatórium (30) 30, Schwarzer (125) 125, Lukácsfürdő (20) 20.

Tisztítási vállalatok:

Gyapjúmosó (27.75) 27.5 28, Goldberger (70.5) 70.25, Karton (47) 46, Szegedi kender (290) 295.

Vegyipari vállalatok:

Chinoin (12.5) 12 — 12.5, Danica (72) 72.5, Diana (20) 21, Spodium (50) 50, Flóra (23.5) 25, Hung. műtrágya (95) 82 — 95, Szikra (35.25) 36.

Különféle vállalatok:

Brassói (294) 300, Dunántúli sertes (—) 28, Német mezőg. (50.5) 51, Óstermelő (188) 186, Gumi (128) 123 124, Vasútforgalmi (210) 209 211.5, Telefon (92) 93 93.5, Hangya (30) 30.

Sör- és szeszgyárak:

Részvénysör (600) 595 — 600, Fővárosi sör (58) 59, Gschwindt (286) 286.

Outorgyárak:

Délceukor (400) 400, Magyar cukor (1345) 1350 1355, Georgia (167) 168 171, Mezőhegyesi (267) 265.5.

Gáz- és villamosági vállalatok:

Izzó (745) 740 — 745, Phöbus (92) 92, Vasmegeyei (190) 195.

Élelmiszervállalatok:

Óceán (6.5) 6, Püspöki (—) 8 — 9, Halkeresked. (12) 12.5.

Olajművek:

Olaj (20) 20.

Államadóssági kötvények:

Népszövetségi kölcsön (71) 71.25, 5 1/2%-os pénztárjegy 1917. évi (44.5) 45 49, 1918—1923. évi (44.5) 46.5 49, 1918—1925. évi (44.5) 46.5, Hadikölcsön 6%-os I—V. kib. (48.5) 49.5 52, VI—VII. kib. (48) 47 51, Hadikölcsön 5 1/2%-os II. és VII. kib. (47.5) 49 51, IV. kib. (46.25) 49 50, V. kib. (45.5) 47, VIII. kib. (45.5) 44 50, Kényszerkölcsön (53) 53.625 54.25.

Vasúti kötvények:

Helyiérdekű vasút (71) 72 74, Hazai Bank vasút (28) 27 28, Fővárosi kölcsönkötvények: 1897. évi (41.5) 42 44, 1903. évi (27) 28 28.5, 1916. évi (8) 7 7.5, 1918. évi (7) 6 7, 1920. évi (1.2) 1.5 2, 1914. évi (570) 545 555.

Ermepénzek:

20 koronás magyar arany 285—287, 20 koronás osztrák arany 285—287, Ezüst korona 5.6—6, Régi ezüst forintos 13.5—15.5, Ezüst 5 koronás 30—31.

Valuták

Pénznekem:

	Zárlat		
	előző napi középár	penz	ár
Angol font	347900	346900	348900
Belga frank	2641	2657	2677
Cseh korona	2113.75	2112	2119.5
Dán korona	18725	18695	18755
Dinár	1256.5	1254	1260
Dollár	71400	71250	71550
Francia frank	2488	2504	2524
Hollandi forint	28680	28610	28750
Lengyel zloty	8800	8650	8950
Leu	298	296	302
Leva	515	500	500
Lira	2888	2878	2898
Német márka	17010	16985	17085
Osztrák shilling	10076.5	10067	10102
Norvég korona	15330	15315	15365
Svájci frank	13775	13765	13805
Svéd korona	19165	19185	19195

Chicagói gabonatőzsde

Chicago, március 31

	Kedd	Szerda
Búza májusra	159.25	158
" júliusra	136.375	134.5
" szeptemberre	131.875	130.5
Tengeri májusra	78.25	78.625
" júliusra	76.875	77.25
" szeptemb.	79	79.25
Zab májusra	40.875	41.25
" júliusra	41.25	41.625
" szeptemberre	41.25	41.625
Rozs májusra	87.75	87.625
" júliusra	88.875	89
" szeptemberre	88.75	88.75

Newyorki gabonatőzsde

Newyork, március 31

	Kedd	Szerda
Búza őszi vörös	187.25	186
" kemény	183.25	182
Tengeri májusra	83.25	83.625
Liszt sp. w. ol.	740—790	725—775

Az irányzat búzánál gyenge, tengerinél tartott, rozsnál alig tartott. Felelős szerkesztő: Salusinszky Imre. Kiadótulajdonos: Az Est lapkiadó r.-t. Felelős kiadó: Sebestyén Arnold igazgató.